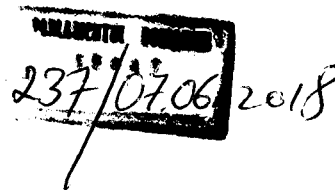

1024
29.05.2018

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind punerea în acord a prevederilor Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, cu deciziile Curții Constituționale și Decizia CEDO din 07 martie 2017 cazul Cerovsek și Bozicnik contra Sloveniei*, inițiată de domnul senator PSD Șerban Nicolae împreună cu un grup de parlamentari PSD, ALDE (**Bp. 183/2018, L. 237/2018**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare (NCPC)*.

Potrivit *Expunerii de motive* prin inițiativa legislativă se propune, în esență, punerea în acord a prevederilor *Legii nr. 134/2010* cu deciziile Curții Constituționale și Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) din 07 martie 2017 pronunțată în cauza Cerovsek și Bozicnik contra Sloveniei. Totodată, modificările propuse au fost determinate de pronunțarea Deciziilor Curții Constituționale nr. 473/2013, 462/2014, 558/2014, 485/2015, 839/2015, 866/2015, 462/2016 și 321/2017, precum și de

necesitatea armonizării unor texte din *Codul de procedură civilă* cu practica izvorâtă din deciziile Curții Constituționale și a instanțelor judecătorești.

II. Observații și propuneri

1. Având în vedere specificul obiectului de reglementare al inițiativei legislative (punerea de acord a prevederilor *Codului de procedură civilă* și a legislației conexe cu *Constituția României, republicată*, și cu deciziile Curții Constituționale de constatare a neconstituționalității unor texte din *Codul de procedură civilă* și din legislația conexasă, decizii care și-au produs deja efectele de la data publicării acestora în Monitorul Oficial) și luând în considerare dispozițiile art. 40 și ale art. 43 alin. (1) și (2) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, apreciem că este utilă inserarea în cuprinsul inițiativei legislative a unui preambul, în sensul că aceasta are ca obiectiv punerea de acord a dispozițiilor *Legii nr. 134/2010* și ale legislației conexe cu *Constituția României* și cu deciziile Curții Constituționale care și-au produs efecte potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (1) din *Legea fundamentală*, precum și formalizarea normativă a efectelor acestor decizii.

2. Pentru punerea de acord a dispozițiilor *Legii nr. 134/2010* și a legislației conexe cu *Constituția României* și cu jurisprudența Curții Constituționale în materie¹ formulăm, în continuare, unele observații, precum și, în același scop, unele propuneri de amendare a *Codului de procedură civilă* și a legislației conexe, prezentate în cele ce urmează, cu precizarea că suntem de acord cu propunerile de amendare a dispozițiilor art. 13 alin. (2) (pct. 1 din inițiativa legislativă), art. 484 alin. (7) (pct. 13 din inițiativa

---

¹ Pentru punerea de acord cu Decizia nr. 462/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin.(2) teza a doua, art. 83 alin.(3) și art. 486 alin.(3) din Codul de procedură civilă (M. Of. nr. 775 din 24 octombrie 2014) a fost propusă amendarea dispozițiilor art. 13 alin. (2), 80 alin. (5), 83, 484 alin. (2), (6) și (7), 486 alin. (1) lit. a) și e) alin. (2) și (3) și art. 490 NCPC;

- pentru punerea de acord cu Decizia nr. 558/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 142 alin.(1) teza întâi, art. 143 alin.(1) cu referire la sintagma „cu darea unei cauțiuni în cuantum de 1.000 lei” și ale art. 145 alin.(1) teza întâi din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 897 din 10 decembrie 2014) a fost propusă amendarea dispozițiilor art. 127 și 142 alin. (1) NCPC;

- pentru punerea de acord cu Decizia nr. 485/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin.(2) teza a doua, art. 84 alin. (2) și art. 486 alin. (3) din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 539 din 20 iulie 2015) a fost propusă amendarea dispozițiilor art. 13 alin. (2), 80 alin. (5), 83, 84, 484 alin. (2), (6) și (7), 486 alin. (1) lit. a) și e) alin. (2) și (3) și art. 490 NCPC;

- pentru punerea de acord cu Decizia nr. 839/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 alin. (5)-(7) din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 69 din 1 februarie 2016) a fost propusă amendarea dispozițiilor art. 493 alin. (5) NCPC;

- pentru punerea de acord cu Decizia nr. 866/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 și alin. (2) din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 69 din 1 februarie 2016) a fost propusă amendare art. 509 alin. (2) NCPC;

- pentru punerea de acord cu Decizia nr. 169/2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 142 alin. (1) teza întâi și art. 145 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 353 din 9 mai 2016) a fost propusă amendare art. 127 și art. 142 alin. (1) NCPC;

- în plus, textul propus la art. 127 alin. (2)¹ NCPC asigură inclusiv punerea de acord cu cea mai recentă Decizie a Curții Constituționale de constatare a neconstituționalității unui text al acestui cod - art. 127 alin. (1) și (2) NCPC (a se vedea comunicatul CCR disponibil la adresa de internet <https://www.ccr.ro/noutati/COMUNICAT-DE-PRESA-297>).

legislativă) și ale art. 509 alin. (2) din *Codul de procedură civilă* (pct. 18 din inițiativa legislativă), pe care, *brevitatis causa*, nu le mai reluăm în continuare:

<<Art. - Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 3 august 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

A. La articolul 80, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Când dreptul de reprezentare izvorăște din lege sau dintr-o hotărâre judecătorească, asistarea reprezentantului de către un avocat nu este obligatorie”.

B. Articolul 83 va avea următorul cuprins:

„Art. 83 Reprezentarea convențională a persoanelor fizice

(1) În fața primei instanțe, precum și în căile de atac, persoanele fizice pot fi reprezentate de către avocat sau alt mandatar. Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii asupra excepțiilor procesuale și asupra fondului decât prin avocat, atât în etapa cercetării procesului, cât și în etapa dezbaterilor.

(2) În cazul în care mandatarul persoanei fizice este soț sau o rudă până la gradul al doilea inclusiv, acesta poate pune concluzii în fața oricărei instanțe, fără să fie asistat de avocat, dacă este licențiat în drept”.

C. Articolul 84 va avea următorul cuprins:

„Art. 84 Reprezentarea convențională a persoanelor juridice

(1) Persoanele juridice pot fi reprezentate convențional în fața instanțelor de judecată numai prin consilier juridic sau avocat, în condițiile legii.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și entităților arătate la art. 56 alin. (2)”.

D. La articolul 127, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins²:

„(2¹) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care judecătorul, având calitatea de reclamant sau, după caz, de pârât, își desfășoară activitatea la curtea de apel în circumscripția căreia se află instanța sesizată cu soluționarea cererii, precum și în cazul în care curtea de apel are calitatea de reclamantă sau, după caz, de pârâtă”.

---

² Textul propus la art. 127 alin. (2¹) NCPC asigură inclusiv punerea de acord cu cea mai recentă Decizie a Curții Constituționale (nepublicată încă) de constatare a neconstituționalității unui text al acestui cod - art. 127 alin. (1) și (2) NCPC prin care s-au statuat următoarele:

- sintagma „*de competența instanței la care își desfășoară activitatea*” din cuprinsul art.127 alin.(1) NCPC, precum și sintagma „*care își desfășoară activitatea la instanța competentă să judece cauza*” din cuprinsul art.127 alin.(2) NCPC sunt neconstituționale;

- dispozițiile art.127 alin.(1) și (2) NCPC sunt constituționale în măsura în care privesc și instanța de judecată în calitate de parte reclamantă/pârâtă.

E. La articolul 142, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Cererea de strămutare întemeiată pe motiv de bănuială legitimă este de competența curții de apel, dacă instanța de la care se cere strămutarea este o judecătorie sau un tribunal din circumscripția acesteia. Dacă instanța de la care se cere strămutarea este o curte de apel, precum și în cazul în care strămutarea se cere de la o judecătorie sau, după caz, de la un tribunal, iar reclamantul sau, după caz, pârâtul își desfășoară activitatea ca judecător la curtea de apel în circumscripția căreia se află judecătoria sau, după caz, tribunalul de la care se cere strămutarea ori, după caz, reclamantă sau pârâtă este curtea de apel, competența de soluționare revine Înaltei Curți de Casație și Justiție. Cererea de strămutare se depune la instanța competentă să o soluționeze, care va înștiința de îndată instanța de la care s-a cerut strămutarea despre formularea cererii de strămutare”.

F. La articolul 484, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) La cererea recurentului, instanța sesizată cu judecarea recursului poate dispune, motivat, suspendarea hotărârii atacate cu recurs în alte cazuri decât cele la care se referă alin. (1). Cererea se depune direct la instanța de recurs, alăturându-se o copie certificată de pe cererea de recurs și dovada depunerii cauțiunii prevăzute la art. 719. În cazul în care cererea se face înainte de a ajunge dosarul la instanța de recurs, se va alătura și o copie legalizată de pe dispozitivul hotărârii atacate cu recurs”.

G. La articolul 484, alineatul (6) se elimină.

H. La articolul 486, alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) numele și prenumele, domiciliul sau reședința ori, după caz, denumirea și sediul recurentului. Dacă recurentul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;”.

I. La articolul 486, alineatul (1), litera e) va avea următorul cuprins:

„e) semnătura”;

J. La articolul 486, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) La cererea de recurs se va atașa dovada achitării taxei de timbru”.

K. La articolul 486, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Mențiunile prevăzute la alin. (1) lit. c)-e), precum și cerințele menționate la alin. (2) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. Dispozițiile art. 82 alin. (1) și ale art. 87 alin. (2) rămân aplicabile.”.

L. Articolul 490 va avea următorul cuprins:

„Art. 490 Depunerea recursului

(1) Recursul și, dacă este cazul, motivele de casare se depun la instanța a cărei hotărâre se atacă, sub sancțiunea nulității.

(2) *Dispozițiile art. 471 se aplică în mod corespunzător. Termenul prevăzut la art. 471 alin. (5) se dublează în cazul recursului. Prin cererea de recurs sau, după caz, prin răspunsul la întâmpinare, respectiv prin întâmpinare, se va menționa dacă recurentul, respectiv intimatul este de acord ca recursul, atunci când este admisibil în principiu, să fie soluționat de către completul de filtru prevăzut la art. 493”.*

M. La alineatul (5) al articolului 493 sintagma „sau că recursul este vădit nefondat” se elimină.

N. Art. - Articolul 13¹ din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare, se elimină.

O. Art. - *Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 12 februarie 2013, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul XI se elimină.

2. Alineatele (1) și (3) ale articolului XVII vor avea următorul cuprins:

„(1) *Recursul și, dacă este cazul, motivele de casare se depun la instanța a cărei hotărâre se atacă.*

[...]

(3) *Dispozițiile art. XIV alin. (2)-(4) și ale art. XV alin. (2)-(5) se aplică în mod corespunzător, cu excepția recursului care este de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție. Termenul prevăzut la art. XV alin. (3) se dublează în cazul recursului”>>.*

3. Menționăm că inițiatorii propunerii legislative nu au avut în vedere și punerea de acord a legislației conexe *Codului de procedură civilă*, precum și a acestui cod cu *Decizia Curții Constituționale nr. 369/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv”, cuprinse în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.*

De asemenea, în ceea ce privește propunerea de abrogare a art. 660 alin. (3) NCPC (**pct. 19** din inițiativa legislativă), opinăm că ar putea fi avută în vedere o intervenție legislativă care să răspundă exigențelor Deciziei

Curții Constituționale nr. 473/2013 (M. Of. nr. 30 din 15 ianuarie 2014), în considerarea celor reținute în această decizie.

4. În ceea ce privește punerea de acord a legislației cu *Decizia Curții Constituționale nr. 321/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 și 24 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară raportate la cele ale art. 29 alin. (5) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale*, apreciem că nu este necesară amendarea NCPC [pct. 5 din inițiativa legislativă], astfel cum propun inițiatorii propunerii legislative, ci a legislației speciale în materie [*Legea nr. 304/2004* – de altfel deja propusă spre amendare, cum vom arăta mai jos - și, eventual, *Legea nr. 47/1992*].

Semnalăm și că Înalta Curte de Casație și Justiție a formulat o propunere de amendare a art. 21 din *Legea nr. 304/2004*, în sensul de a se stabili competența Secției I civile, a Secției a II-a civile și a Secției de contencios administrativ și fiscal de a soluționa recursurile prevăzute în art. 29 alin. (5) din *Legea nr. 47/1992*, exercitate împotriva încheierilor prin care la nivelul fiecăreia dintre aceste secții se resping cererile de sesizare a Curții Constituționale.

De asemenea, precizăm că alin. (2) și (3) ale art. 21 din *Legea nr. 304/2004* au fost propuse spre amendare recent prin *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 (Plx. 417/2017, L547/2017)*³, textele având următoarea redactare:

„(2) Hotărârea de respingere a cererii de înaintare a excepției de neconstituționalitate, pronunțată de ultima instanță, este supusă căii de atac a recursului.

(3) Secția I civilă, Secția a II-a civilă și Secția de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă printr-un complet diferit al acestora recursul formulat împotriva hotărârilor pronunțate de aceste secții, prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale.”

De asemenea, prin aceeași lege a fost amendat alin. (2) al art. 24 din *Legea nr. 304/2004*, astfel:

„(2) Completele de 5 judecători soluționează și recursurile împotriva hotărârilor de respingere a cererilor de sesizare a Curții Constituționale, pronunțate de un al complet de 5 judecători.”

---

³ Stadiul procedurii legislative poate fi consultat la adresa de internet:
http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=16610.

5. Propunerea de amendare a prevederilor art. 144 alin. (2) NCPC excedează obiectul de reglementare al propunerii legislative analizate. În plus, astfel cum rezultă din *Expunerea de motive* a inițiativei legislative, aceasta este motivată, în mod eronat după cum vom arăta în continuare, de jurisprudența Curții Constituționale, fără a se invoca însă vreo decizie în sprijinul propunerii de reglementare.

De asemenea, propunerea este în dezacord cu abordarea tradițională a chestiunii în discuție (caracterul definitiv al hotărârii de strămutare și lipsa motivării acestei hotărâri), fiind de semnalat următoarele aspecte:

- astfel cum se menționează în doctrină, strămutarea este un incident procedural, care trebuie soluționat cu celeritate, legea instituind în acest caz o procedură simplificată, cererea soluționându-se în camera de consiliu, cu citarea părților, iar hotărârea asupra strămutării nefiind motivată⁴;

- cu referire la soluția nemotivării hotărârii date asupra motivării, în doctrină s-a învederat că, deși prezintă dezavantajul netransparenței procesului decizional, este justificată, în opinia legiuitorului, de împrejurarea că instanța este îndreptățită să aprecieze potrivit liberei sale convingeri datele și indiciile prezentate de părți, în susținerea, respectiv în combaterea cererii de strămutare. Pe de altă parte, s-a mai arătat că, în această manieră se asigură și degrevarea instanței care soluționează cererea de strămutare de o activitate care s-ar putea dovedi însemnată din punct de vedere cantitativ. S-a mai opinat că nemotivarea privește doar soluția propriu-zisă asupra strămutării, însă instanța trebuie să-și verifice competența de soluționare a cererii de strămutare, în condițiile art. 131 și art. 142 NCPC, fiind obligată să rețină succint temeiurile pentru care s-a considerat competentă, *a fortiori* hotărârea de declinare a competenței trebuind motivată⁵;

- în doctrină s-a mai opinat că, în raport cu principiul care se află la fundamentul strămutării, cerința unei motivări ar fi, evident, superfluă și că, pentru asigurarea celerității, hotărârea este definitivă, *a fortiori*, în caz de admitere a cererii de strămutare, hotărârea „*trebuind*” să fie definitivă: ea profită ambelor părți din proces; nicio parte n-ar putea justifica un interes pentru exercitarea căii de atac⁶;

- cu referire la cele două particularități conferite de dispozițiile legale criticate hotărârii pronunțate asupra cererii de strămutare, în doctrină s-a subliniat că ele se justifică prin însuși faptul că soluția pronunțată în materia

---

⁴ A se vedea Gh.-L. Zidaru, în V.M. Ciobanu, M. Nicolae (coord.), *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat*, vol. I, ed. a 2-a, Ed. Universul Juridic, București, 2013, comentariul art. 144 NCPC, p. 581.

⁵ *Ibidem*.

⁶ A se vedea I. Deleanu, *Noul Cod de procedură civilă: comentarii pe articole*, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2013, comentariul art. 144 NCPC, p. 239.

analizată este rezultatul unui act de simplă administrare a justiției, iar nu de soluționare în fond a unei cauze civile⁷;

- mai menționăm că îndatorirea instanței de a motiva hotărârea dată asupra strămutării ar implica și obligația de a dispune administrarea unui probatoriu în cauză - cu consecințe pe planul exercitării de către recurent a căii de atac și al realizării controlului judiciar efectiv de către instanța superioară - împrejurare care ar avea drept efect tergiversarea soluționării acestei cereri;

- arătăm totodată că, spre deosebire de vechea reglementare, noua reglementare nu mai prevede că hotărârea dată asupra strămutării nu este supusă niciunei căi de atac, ci doar că aceasta este definitivă. Ca urmare, astfel cum se semnaleză și în doctrina recentă, împotriva hotărârii ar putea fi exercitată contestația în anulare, pentru motivul prevăzut de art. 503 alin. (1) NCPC, ori, după caz, revizuirea, în condițiile arătate de art. 509 alin. (2) NCPC; față de particularitățile cererii de strămutare, care constituie doar un incident procedural, s-a apreciat că revizuirea ar putea fi cerută doar pentru motivul prevăzut de art. 509 alin. (1) pct. 9, sens în care o parte a doctrinei s-a exprimat și sub imperiul Codului de procedură civilă anterior⁸;

- totodată, precizăm că instanța română de contencios constituțional a constatat în repetate rânduri constituționalitatea dispozițiilor art. 144 alin. (2) NCPC, precum și a dispozițiilor corespondente din CPC 1865, statuând⁹ recent că:

„30. [...] strămutarea este un incident procedural cu privire la instanța sesizată, care urmărește asigurarea unor condiții optime pentru desfășurarea activității de judecată, înlăturând orice suspiciune legată de nepărtinire și obiectivitate în soluționarea cauzelor deduse judecătii. Ca atare, pronunțarea asupra cererii de strămutare nu implică judecarea aspectelor ce privesc fondul cauzei, astfel încât, în vederea împiedicării tergiversării soluționării aspectelor ce privesc drepturile și obligațiile ce rezultă din raporturile juridice deduse judecătii, legiuitorul a instituit o procedură simplificată de judecată, ce implică judecarea cererii de strămutare în camera de consiliu, cu citarea părților, dând expresie în acest fel principiului contradictorialității și al respectării dreptului la apărare [a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 617 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 34 din 12 ianuarie 2017,

---

⁷ A se vedea I. Leș, *Noul Cod de procedură civilă: comentariu pe articole*, Ed. C.H. Beck, București, 2013, comentariul art. 144 NCPC, p. 238.

⁸ A se vedea Gh.-L. Zidaru, în V.M. Ciobanu, M. Nicolae (coord.), *op. cit.*, vol. 1, ed. a 2-a, comentariul art. 144 NCPC, p. 582, inclusiv nota de subsol 3 și doctrina acolo citată.

⁹ A se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 46/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 144 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 26 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbre (M.Of. nr. 404 din 30 mai 2017); a se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 99/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 144 alin. (2) din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 509 din 3 iulie 2017).

paragraful 14, cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. 40 alin. 4 teza întâi din Codul de procedură civilă din 1865, potrivit cărora „Hotărârea asupra strămutării se dă fără motivare (...)”].

31. Referitor la critica privind faptul că hotărârea pronunțată asupra strămutării se dă fără motivare și este definitivă, Curtea reține că, în temeiul art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”, este dreptul exclusiv al legiuitorului de a stabili mijloacele prin care se asigură o bună administrare a justiției, prin instituirea unor reglementări care să prevină abuzurile în exercitarea drepturilor procesuale, în vederea asigurării judecării procesului în mod echitabil și într-un termen rezonabil. De asemenea, potrivit jurisprudenței sale, Curtea a reținut că accesul liber la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care se îndeplinește justiția, dar aceasta nu înseamnă că el trebuie asigurat la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac prevăzute de lege, deoarece căile de atac sunt stabilite exclusiv de legiuitor (în acest sens, a se vedea Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Prin aceeași decizie, Curtea a reținut că prin lege pot fi instituite reguli deosebite, în considerarea unor situații diferite.

32. Astfel, este dreptul exclusiv al legiuitorului de a stabili regula potrivit căreia hotărârea de strămutare a pricinii este definitivă, în considerarea faptului că prin aceasta instanța nu se pronunță asupra fondului, iar exercitarea unor căi de atac ar prelungi nejustificat judecarea definitivă a cauzelor, antrenând, totodată, cheltuieli materiale suplimentare pentru justițiabili.

33. De altfel, Curtea observă că hotărârea pronunțată asupra strămutării este susceptibilă de a fi atacată prin căile extraordinare de retractare, respectiv poate fi formulată contestația în anulare, pentru motivul prevăzut la art. 503 alin. (1) ori, după caz, revizuirea, în condițiile art. 509 alin. (1) pct. 9 din Codul de procedură civilă, fiind astfel constituite garanții suplimentare pentru realizarea accesului la justiție.

34. În continuare Curtea reține, referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 alin. (1) din Constituție, că, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, principiul constituțional al egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite (a se vedea Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994). Or, pronunțarea asupra cererii de strămutare nu implică judecarea aspectelor ce privesc fondul cauzei, astfel

încât soluția legislativă diferită referitoare la motivarea hotărârii asupra strămutării nu încalcă principiul egalității în fața legii, astfel cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale.

35. În ceea ce privește invocarea dispozițiilor art. 31 alin. (1) privind dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public, Curtea reține că dreptul constituțional la informație nu se referă la necesitatea motivării hotărârilor judecătorești (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 65 din 11 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 29 aprilie 2014).

36. Referitor la invocarea dispozițiilor din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că prevederile art. 6 paragraful 1 referitor la dreptul la un proces echitabil nu sunt incidente în cauză, având în vedere că aceste dispoziții convenționale se referă la apărarea unor drepturi cu caracter civil prevăzute de Convenție, nefiind aplicabile procedurii de judecare a cererii de strămutare a cauzei, iar art. 13 consacră dreptul oricărei persoane de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. Sintagma "recurs efectiv" din denumirea art. 13 nu are semnificația unei căi de atac împotriva unei hotărâri judecătorești, ci se referă la dreptul persoanei de a recurge, prin cerere, la o instanță judecătorească, în vederea soluționării cauzei sale.

37. Cu privire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului invocată în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că în hotărârea menționată a fost constatată încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenție întrucât instanța română de recurs nu a răspuns suficient argumentelor părții prin hotărârea judecătorească pronunțată în calea de atac prin care s-a soluționat fondul litigiului, respectiv o acțiune în despăgubire.

38. În ceea ce privește invocarea prevederilor art. 47 privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Curtea constată că raportarea acestor prevederi cuprinse într-un act având aceeași forță juridică ca și tratatele constitutive ale Uniunii Europene trebuie să se facă la dispozițiile art. 148 din Constituție, iar nu la cele cuprinse în art. 20 din Legea fundamentală, care se referă la tratatele internaționale privind drepturile omului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 206 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 254 din 17 aprilie 2012). Plecând de la această premisă, Curtea reține că în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, spre exemplu Hotărârea din 22 decembrie 2010, pronunțată în cauza C-279/09 - DEB Deutsche Energiehandels und

Beratungsgesellschaft mbH împotriva Bundesrepublik Deutschland, paragraful 35, s-a statuat că, potrivit art. 52 alin. (3) din Cartă, în măsura în care aceasta conține drepturi ce corespund celor garantate prin Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, înțelesul și întinderea lor sunt aceleași ca și cele prevăzute de această convenție. Potrivit explicației aferente acestei dispoziții, înțelesul și întinderea drepturilor garantate sunt stabilite nu numai prin textul Convenției, ci și, în special, prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Art. 52 alin. (3) teza a doua din Cartă prevede că prima teză a aceluiași alineat nu împiedică dreptul Uniunii să confere o protecție mai largă. Așadar, în ceea ce privește conținutul dreptului la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil prevăzut de art. 47 din Cartă, Curtea de la Luxemburg a reținut prin Hotărârea din 26 februarie 2013, pronunțată în cauza C-311/11 - Stefano Melloni împotriva Ministerio Fiscal, paragraful 50, că acesta corespunde conținutului pe care jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului îl recunoaște drepturilor garantate de art. 6 paragrafele 1 și 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea hotărârile Curții Europene a Dreptului Omului din 14 iunie 2001, 1 martie 2006 și 24 aprilie 2012, pronunțate în cauzele Medenica împotriva Elveției, paragrafele 56 - 59, Sejdivic împotriva Italiei, paragrafele 84, 86 și 98, și Haralampiev împotriva Bulgariei, paragrafele 32 și 33).

39. De altfel, Curtea reține că acestea, de principiu, sunt aplicabile în controlul de constituționalitate în măsura în care asigură, garantează și dezvoltă prevederile constituționale în materia drepturilor fundamentale, cu alte cuvinte, în măsura în care nivelul lor de protecție este cel puțin la nivelul normelor constituționale în domeniul drepturilor omului (a se vedea, în acest sens, deciziile nr. 872 și 874 din 25 iunie 2010, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, și Decizia nr. 4 din 18 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 21 martie 2011). În consecință, cu privire la speța de față, și având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și cea a Curții de Justiție a Uniunii Europene, precum și faptul că, potrivit art. 21 alin. (3) din Constituție, standardul național de protecție în materia strămutării este superior celui oferit de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea, cu referire la art. 47 din Cartă, reține că nu are niciun motiv să se îndepărteze de la cele constatate în paragrafele 30 - 32.

40. În fine, Curtea reține că prin Decizia nr. 967 din 20 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 18

decembrie 2012, invocată ca argument în susținerea excepției de neconstituționalitate, a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor din Codul de procedură civilă din 1865 potrivit cărora judecătorii judecau în primă și ultimă instanță procesele și cererile privind creanțe având ca obiect plata unei sume de bani de până la 2.000 lei inclusiv. Astfel, referitor la exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate asupra fondului cauzei, Curtea a sancționat faptul că a fost eliminată orice cale de atac împotriva hotărârilor pronunțate asupra fondului de către judecătorii, în cauze al căror obiect îl constituie obligarea la plata unei sume de bani de până la 2.000 lei inclusiv, ceea ce echivalează cu imposibilitatea examinării cauzei de către o instanță de control judiciar, la un grad superior de jurisdicție, sub toate aspectele legalității și temeiniciei hotărârii pronunțate de prima instanță”.

6. În ceea ce privește **pct. 8** din propunerea legislativă, arătăm că, în prezent, chestiunea în discuție este reglementată, în parte, în art. 110 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești¹⁰ (aprobat prin *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015*¹¹) și în art. 109² alin. (1), (3) – (7) din *Regulamentul nr. 2/2004 privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 25 septembrie 2004.

Apreciem că este necesară reglementarea, la nivel de lege, în mod complet și unitar, a modalității de înlocuire a judecătorului/judecătorilor care sunt împiedicați, din motive temeinice, la soluționarea cauzei. Cu toate acestea, apreciem că locul unor astfel de dispoziții nu este în cuprinsul

---

¹⁰ În conformitate cu care:

“Art. 110

(1) Incidentele procedurale referitoare la incompatibilitatea, recuzarea sau abținerea tuturor membrilor completului de judecată, se vor soluționa de completul cu numărul imediat următor, care judecă în aceeași materie. Dacă în materia respectivă nu mai există decât un singur complet de judecată, incidentele procedurale referitoare la toți membrii completului se vor soluționa de acesta. Dacă nu mai există un complet care judecă în acea materie, incidentele vor fi soluționate de completul din materia și după regulile stabilite de colegiul de conducere al instanței.

(2) Dacă în urma soluționării incidentelor procedurale prevăzute la alin. (1) se constată că, din motive prevăzute de lege, completul cărui i-a fost repartizată aleatoriu cauza nu este în măsură să judece, dosarul se repartizează aleatoriu. Dacă mai există un singur complet care judecă în acea materie, cauza se repartizează acestuia.

(3) Cauzele în care toți judecătorii unei secții au devenit incompatibili să judece se repartizează conform regulilor stabilite de colegiul de conducere.

(4) În situația în care incidentele procedurale se referă la o parte din membrii completului de judecată, soluționarea acestora se va face de către un complet constituit prin includerea judecătorului sau a judecătorilor stabiliți prin planificarea de permanență, pe materii, realizată cel puțin trimestrial.

(5) În cazul în care după soluționarea incidentelor procedurale conform alin. (4), se constată incompatibilitatea unuia sau unora dintre membrii completului de judecată, întregirea completului se realizează prin participarea judecătorului sau judecătorilor înscrși în lista de permanență după judecătorul sau judecătorii care au participat la soluționarea incidentului procedural.

(6) Planificarea de permanență se întocmește de președintele instanței sau, după caz, de președintele secției, cu aprobarea colegiului de conducere, ținându-se cont de completul de judecată din care face parte judecătorul, având prioritate asigurarea timpului necesar studierii dosarelor.

(7) Planificarea de permanență se face pentru fiecare zi. Incidentele procedurale se soluționează, de regulă, în ziua în care au fost invocate. Întregirea completului se face cu judecătorul sau judecătorii din planificarea de permanență din ziua în care acestea au fost invocate.

(8) În caz de absență, compunerea completului de judecată se va realiza prin participarea judecătorilor din planificarea de permanență, desemnați conform alin. (4) și (6), întocmindu-se în acest sens un proces-verbal.

(9) În cazul existenței, într-o singură zi, a mai multor incidente procedurale sau a situațiilor de absență a membrilor completului de judecată, soluționarea acestora se face, prin rotație, de judecătorii aflați pe planificarea de permanență din acea dată, în ordinea înregistrării.”.

¹¹ M.Of. nr. 970 din 28 decembrie 2015.

NCPC, ci, cum de altfel sugerează și actualul art. 214 alin. (2) NCPC, în legea care reglementează organizarea judiciară (*Legea nr. 304/2004*), constituind, mai degrabă, norme de organizare judiciară.

Cum s-a arătat, cel puțin prima reglementare menționată nu abordează toate cazurile de împiedicare a judecătorului la soluționarea cauzei, în doctrină fiind evidențiate și alte motive temeinice (în afara incompatibilității) care să justifice schimbarea compunerii completului: stare de boală, deces¹², transfer sau promovare a unui judecător ori intrarea acestuia în concediu pentru creșterea copilului¹³.

Prin urmare, apreciem necesară amendarea *Legii nr. 304/2004*, cu luarea în considerare a observațiilor mai sus amintite, dar și cu evaluarea necesității consacrării unor soluții legislative și în materie penală, cu observarea naturii, de drept comun, a reglementării instituite prin legea amintită în materia organizării judiciare.

7. Referitor la **pct. 9** din inițiativa legislativă [amendarea art. 395 alin. (3)], apreciem că textul propus de inițiatori ar trebui să aibă în vedere cel puțin ipotezele în care judecătorului i-a încetat această calitate, a fost suspendat din funcție ori acesta nu își mai desfășoară activitatea în cadrul instanței respective. Prin urmare, apreciem că este necesară reformularea tezei a II – a a textului propus în cadrul inițiativei legislative, astfel:

„(...) În situația în care judecătorului i-a încetat această calitate, acesta este suspendat din funcție sau nu își mai desfășoară activitatea la instanța respectivă procesul se repune pe rol, cu citarea părților, pentru ca ele să pună din nou concluzii în fața completului de judecată legal constituit”.

8. Cu referire la **pct. 10** din propunerea legislativă [amendarea art. 398 alin. (3) NCPC], arătăm că potrivit actualului art. 17 alin. (2) din *Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările ulterioare și completările ulterioare*, „Completul de divergență se constituie prin includerea în completul de judecată a președintelui sau a vicepreședintelui instanței, a președintelui de secție ori a judecătorului din planificarea de permanență.”, iar potrivit art. 398 alin. (3) NCPC „În cazul în care majoritatea nu poate fi realizată, procesul se judecă în complet de divergență, constituit prin includerea în completul inițial și a președintelui

---

¹² A se vedea Mihaela Tăbărcă, *Drept procesual civil*, vol. II, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 235;

¹³ A se vedea D.-N. Theohari, în G. Boroi (coord.), *Noul Cod de procedură civilă: comentariu pe articole*, vol. I, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2016, comentariul art. 214 NCPC, p. 604.

instanței sau a vicepreședintelui, a președintelui de secție ori a unui judecător desemnat de președinte”.

În doctrină s-a arătat că în codul anterior nu se prevedea o asemenea componentă a completului de divergență [art. 257 din Codul de procedură civilă din 1865], însă a fost menționată în doctrină și preluată în *Legea nr. 304/2004*, cu diferența că judecătorul desemnat de președinte este indicat ca fiind judecătorul din planificarea de permanență. S-a mai opinat că, practic, atunci când președintele desemnează pe un alt judecător să intre în completul de divergență, acesta este întotdeauna judecătorul din planificarea de permanență, astfel cum prevede art. 17 alin. (2) din *Legea nr. 304/2004*, întrucât președintele nu ar putea desemna pe al treilea judecător din completul de divergență în alt mod decât cel arătat prin normele de organizare judiciară¹⁴.

Pe de altă parte, art. 17 alin. (2) din *Legea nr. 304/2004* a fost propus spre amendare recent prin *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004*, textul având următoarea redactare:

„(2) Completul de divergență se constituie prin includerea, în completul de judecată, a judecătorului din planificarea de permanență.”

Prin urmare, în opinia noastră, trebuie promovată aceeași soluție legislativă¹⁵ în ambele legi și, eventual, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, consacrarea unei reglementări unice, în *Legea privind organizarea judiciară*.

9. Referitor la **pct. 11** din inițiativa legislativă – propunerea de amendare a art. 426 alin. (1), (4) și (5) NCPC, precizăm următoarele:

În ceea ce privește propunerea de amendare alin. (1) al art. 426 NCPC, precizăm că din titlul propunerii legislative și din *Expunerea de motive* ce îl însoțește se urmărește punerea de acord a NCPC cu Hotărârea CEDO pronunțată în cauza Cerovsek și Bozicnik – care a avut în vedere o cauză în materie penală -, prin care s-a statuat că judecătorii care nu au participat la proces nu pot motiva și semna hotărârea judecătorească, pentru că nu pot oferi garanția că s-a realizat o bună administrare a actului de justiție.

Pe de altă parte, prin *Decizia Curții Constituționale nr. 33/2018*¹⁶ s-au reținut, între altele, următoarele:

„177. Or, în situația în care nu judecătorul care a participat la dezbateri și la deliberări este acela care redactează/motivează hotărârea

¹⁴ A se vedea A. Constanda, în G. Boroi (coord.), *op. Cit.*, vol. 1, ed. a 2-a, comentariul art. 398 NCPC, pp. 865-866.

¹⁵ Este de observat că actualul Cod de procedură penală prevede la art. 394 alin. (5) următoarele: *“În situația în care în cadrul completului de judecată nu se poate întruni majoritatea ori unanimitatea, judecarea cauzei se reia în complet de divergență.”*

¹⁶ referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (M.Of. nr. 146 din 15 februarie 2018).

judecătorească, garanțiile pe care Constituția și legea le consacără pentru protejarea dreptului la un proces echitabil, pentru asigurarea unei justiții imparțiale, înfăptuite în numele legii, rămân instrumente declarative, lipsite de efectivitate, inutile. Cu alte cuvinte, întreaga reglementare referitoare la independența justiției, la regulile de procedură penală sau civilă referitoare la soluționarea cauzelor, la necesitatea săvârșirii unui act de justiție motivat, este lipsită de efecte juridice dacă hotărârea judecătorească prin care "se spune dreptul" este întocmită de o persoană care nu îndeplinește calitatea de judecător al cauzei, deci care este străină procedurii jurisdicționale, actului deliberativ care a condus la soluția adoptată și, implicit, actului de justiție în sine.

178. (...) Or, în condițiile în care hotărârea judecătorească ar fi redactată/motivată de o altă persoană decât judecătorul cauzei, justițiabilul este lipsit tocmai de aceste garanții.”.

Semnalăm faptul că din textul propus la alin. (1) al art. 426 NCPC nu rezultă cine redactează hotărârea judecătorească în situația în care completul de judecată este compus dintr-un singur judecător. Pentru a răspunde întru totul exigențelor deciziei Curții Constituționale mai sus citate, apreciem că este necesară și reglementarea acestei ipoteze.

În ceea ce privește propunerea de amendare a alin. (4) al art. 426 NCPC, apreciem faptul că aceasta este excesivă și excedează obiectul de reglementare al inițiativei legislative, întrucât atât jurisprudența Curții Constituționale cât și cea a instanței de contencios european al drepturilor omului mai sus invocate vizează redactarea hotărârii judecătorești de către o altă persoană decât judecătorul cauzei, iar nu și semnarea hotărârii.

Apreciem că textul propus instituie o reglementare fundamental diferită față de cea în vigoare, care constituie deja o soluție de tradiție în legislația procesual – civilă. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 261 pct. 8 din vechiul Cod de procedură civilă *“În cazul în care, după pronunțare, unul dintre judecători este în imposibilitate de a semna hotărârea, președintele instanței o va semna în locul său, iar dacă cel în imposibilitate să semneze este greșierul, hotărârea va fi semnată de greșierul șef, făcându-se mențiune despre cauza care a împiedicat pe judecător sau pe greșier să semneze hotărârea¹⁷”*.

Mai mult, apreciem că textul este de natură să producă consecințe negative pe planul respectării exigențelor dreptului la un proces echitabil în termen optim și previzibil (rezonabil), dar și al respectării drepturilor procesuale ale părților.

---

¹⁷ Anterior modificărilor aduse pct. 8 al art. 261 din vechiul Cod de procedură civilă prin Legea nr. 219/2005, conținutul reglementării dădea posibilitatea complinirii lipsei semnăturii judecătorilor sau greșierilor oricând în cursul procesului.

Mai menționăm că în doctrină s-a arătat că sintagma „vreunul din membrii completului de judecată” ar putea conduce la concluzia că impedimentul nu-i poate viza pe toți membrii completului de judecată și că, deci, hotărârea nu ar putea fi semnată de președintele instanței în locul tuturor judecătorilor. În realitate, s-a mai arătat că în practică se pot ivi astfel de situații (în care toți judecătorii să fie, la momentul la care hotărârea este tehnoredactată, în imposibilitatea de a o semna) și, cum hotărârea nu poate rămâne nesemnată, revine președintelui instanței obligația să ateste autenticitatea și conformitatea actului jurisdicțional, prin întocmirea procesului-verbal vizând cauza împiedicării judecătorilor din complet și aplicarea semnăturii în locul acestora. S-a arătat, de asemenea, că aceasta nu înseamnă că motivarea, considerentele hotărârii nu ar fi opera intelectuală a niciunuia din membrii completului, ci că pur și simplu, după elaborarea considerentelor în concept, pe baza cărora se va proceda la tehnoredactare au intervenit diferite impedimente care-i afectează pe toți membrii completului. De altfel, situația ar fi identică aceleia în care completul este alcătuit din judecător unic și în locul lui, în caz de impediment, ar semna președintele instanței. Totodată, s-a arătat că dispoziția înscrisă în art. 426 alin. (4) NCPC nu poate fi extinsă, prin analogie, și la minută, care nu va putea fi semnată nici de către președintele completului și nici de către președintele instanței pentru vreunul dintre judecători, căci în caz contrar soluția nu ar mai fi rezultatul deliberării membrilor completului de judecată, încalcându-se, astfel, principiul continuității, care presupune ca soluția să fie pronunțată de completul în fața căruia au avut loc dezbaterile (iar nu de judecători străini de dezbaterile judiciare care a purtat în cadrul procesului). De asemenea, nu poate fi complinită semnătura vreunuia din membrii completului de pe încheierea de dezbateri, în situația în care a avut loc amânarea pronunțării, întrucât respectiva încheiere consemnează mersul dezbaterilor din sala de ședință, ele fiind confirmate ca atare de către judecătorii care au fost prezenți și în fața cărora s-au pus concluziile¹⁸.

De asemenea, s-a mai remarcat că nesemnarea minutei de către judecător și, după caz, de către magistratul asistent este prevăzută de art. 401 alin. (2) NCPC sub sancțiunea nulității hotărârii, pe când nesemnarea hotărârii redactate de către judecător și greșier (dar și de către magistratul asistent, deși textul nu menționează expres) este o neregularitate procedurală ce poate fi acoperită în condițiile art. 426 alin. (4) NCPC¹⁹.

În ceea ce privește propunerea de modificare a alin. (5) al art. 426 NCPC, precizăm că prin *Legea pentru modificarea și completarea Legii*

---

¹⁸ A se vedea A. Nicolae în V.M. Ciobanu, M. Nicolae (coord.), op. cit., vol. I, ed. a 2-a, comentariul art. 426 NCPC, pp. 936-937.

¹⁹ A se vedea C. Negrilă, în G. Boroi (coord.), op. cit., vol. I, ed. a 2-a, comentariul art. 426 NCPC, p. 945.

nr. 304/2004 (Plx. 417/2017, L547/2017), s-a propus completarea art. 16 din Legea nr. 304/2004 cu un alineat nou, alin. (3), cu următorul cuprins: „(3) Hotărârile judecătorești trebuie redactate în termen de cel mult 30 de zile de la data pronunțării. În cazuri temeinic motivate, termenul poate fi prelungit cu câte 30 de zile, de cel mult două ori.”, cu care textul propus prin inițiativa legislativă ar fi necesar să fie corelat.

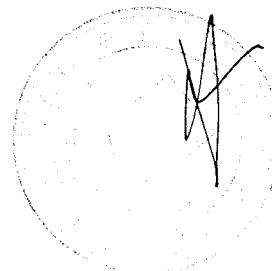
Totodată, prezentăm, atașat, un tabel comparativ care cuprinde, în coloane distincte, dispozițiile din NCPC/legislația conexă a căror amendare se propune, textul inițiativei legislative, precum și propunerile de amendare și observațiile cuprinse în prezentul punct de vedere.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

MINISTERUL JUSTIȚIEI

ANEXĂ LA ADRESA NR. ...35240/..... 2018

Tabel comparativ propunere legislativă privind punerea de acord a prevederilor Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu deciziile Curții Constituționale și Decizia CEDO din 07 martie 2017 cazul Cerovesk și Bozicnik contra Sloveniei

Texte din NCPC/legislația conexasă a căror amendare se propune	Textul inițiativei legislative	Propuneri de amendare formulate de Ministerul Justiției ¹ /Observații
Nu există.	Nu există.	Având în vedere specificul obiectului de reglementare al actului normativ (punerea de acord a NCPC și a legislației conexe cu Constituția României, republicată și cu deciziile Curții Constituționale de constatare

¹- Pentru punerea de acord cu Decizia nr. 462/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin.(2) teza a doua, art. 83 alin.(3) și art. 486 alin.(3) din Codul de procedură civilă (M. Of. nr. 775 din 24 octombrie 2014) a fost propusă amendarea dispozițiilor art. 13 alin. (2), 80 alin. (5), 83, 484 alin. (2), (6) și (7), 486 alin. (1) lit. a) și e) alin. (2) și (3) și art. 490 NCPC;
- Pentru punerea de acord cu Decizia nr. 558/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 142 alin.(1) teza întâi, art. 143 alin.(1) cu referire la sintagma „cu darea unei cauțiuni în cuantum de 1.000 lei” și ale art. 145 alin.(1) teza întâi din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 897 din 10 decembrie 2014) a fost propusă amendarea dispozițiilor art. 127 și 142 alin. (1) NCPC;
- Pentru punerea de acord cu Decizia nr. 485/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin.(2) teza a doua, art. 84 alin. (2) și art. 486 alin. (3) din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 539 din 20 iulie 2015) a fost propusă amendarea dispozițiilor art. 13 alin. (2), 80 alin. (5), 83, 84, 484 alin. (2), (6) și (7), 486 alin. (1) lit. a) și e) alin. (2) și (3) și art. 490 NCPC;
- Pentru punerea de acord cu Decizia nr. 839/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 alin. (5)-(7) din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 69 din 1 februarie 2016) a fost propusă amendarea dispozițiilor art. 493 alin. (5) NCPC;
- Pentru punerea de acord cu Decizia nr. 866/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 și alin. (2) din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 69 din 1 februarie 2016) a fost propusă amendare art. 509 alin. (2) NCPC;
- Pentru punerea de acord cu Decizia nr. 169/2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 142 alin. (1) teza întâi și art. 145 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 353 din 9 mai 2016) a fost propusă amendare art. 127 și art. 142 alin. (1) NCPC;
- în plus, textul propus la art. 127 alin. (2)¹ NCPC asigură inclusiv punerea de acord cu cea mai recentă Decizie a Curții Constituționale de constatare a neconstituționalității unui text al acestui cod - art. 127 alin. (1) și (2) NCPC (a se vedea comunicatul CCR disponibil la adresa de internet <https://www.ccr.ro/noutati/COMUNICAT-DE-PRESA-297>).

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>a neconstituționalității unor texte din NCPC și din legislația conexă, decizii care și-au produs deja efectele de la data publicării acestora în Monitorul Oficial) și luând în considerare dispozițiile art. 40 și ale art. 43 alin. (1) și (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, apreciem utilă inserarea în cuprinsul actului normativ preconizat a unui preambul, în sensul că acesta are ca obiectiv punerea de acord a dispozițiilor Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, și ale legislației conexe cu Constituția României, republicată și cu deciziile Curții Constituționale care și-au produs efecte potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (1) din Legea fundamentală, precum și formalizarea normativă a efectelor acestor decizii.</p>
<p>Art. 13. - (2) Părțile au dreptul, în tot cursul procesului, de a fi reprezentate sau, după caz, asistate în condițiile legii. În recurs, cererile și concluziile părților nu pot fi formulate și susținute decât prin avocat sau, după caz, consilier juridic, cu excepția situației în care partea sau mandatarul acesteia, soț ori rudă până la gradul al doilea inclusiv, este licențiată în drept.</p>	<p>1. La articolul 13, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2)Părțile au dreptul, în tot cursul procesului, de a fi reprezentate sau, după caz, asistate în condițiile legii.”</p>	<p>Suntem de acord cu textul propus de inițiatorii propunerii legislative.</p>

MINISTERUL JUSTIȚIEI

<p>Art. 80. - (5) Când dreptul de reprezentare izvorăște din lege sau dintr-o hotărâre judecătorească, asistarea reprezentantului de către un avocat nu este obligatorie. Dispozițiile art. 83 alin. (3) și art. 84 alin. (2) sunt aplicabile.</p>	<p>Nu există.</p>	<p>. La articolul 80, alineatul (5) va avea următorul cuprins: “(5) Când dreptul de reprezentare izvorăște din lege sau dintr-o hotărâre judecătorească, asistarea reprezentantului de către un avocat nu este obligatorie. ”.</p>
<p>Art. 83 Reprezentarea convențională a persoanelor fizice</p> <p>(1) În fața primei instanțe, precum și în apel, persoanele fizice pot fi reprezentate de către avocat sau alt mandatar. Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii asupra excepțiilor procesuale și asupra fondului decât prin avocat, atât în etapa cercetării procesului, cât și în etapa dezbaterilor.</p> <p>(2) În cazul în care mandatarul persoanei fizice este soț sau o rudă până la gradul al doilea inclusiv, acesta poate pune concluzii în fața oricărei instanțe, fără să fie asistat de avocat, dacă este licențiat în drept.</p>	<p>2. Articolul 83 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) În fața primei instanțe, în apel, precum și în recurs, persoanele fizice pot fi reprezentate de către avocat sau alt mandatar. Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii asupra excepțiilor procesuale și asupra fondului decât prin avocat, atât în etapa cercetării procesului, cât și în etapa dezbaterilor.</p> <p>(2) În cazul în care mandatarul persoanei fizice este soț sau o rudă până la gradul al doilea inclusiv, acesta poate pune concluzii în fața oricărei instanțe, fără să fie asistat de avocat, dacă este licențiat în drept.</p>	<p>. Articolul 83 va avea următorul cuprins: “Art. 83 Reprezentarea convențională a persoanelor fizice</p> <p>(1) În fața primei instanțe, precum și în căile de atac, persoanele fizice pot fi reprezentate de către avocat sau alt mandatar. Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii asupra excepțiilor procesuale și asupra fondului decât prin avocat, atât în etapa cercetării procesului, cât și în etapa dezbaterilor.</p> <p>(2) În cazul în care mandatarul persoanei fizice este soț sau o rudă până la gradul al doilea inclusiv, acesta poate pune concluzii în fața oricărei instanțe, fără să fie asistat de avocat, dacă este licențiat în drept.”.</p>

MINISTERUL JUSTIȚIEI

<p>(3) La redactarea cererii și a motivelor de recurs, precum și în exercitarea și susținerea recursului, persoanele fizice vor fi asistate și, după caz, reprezentate, sub sancțiunea nulității, numai de către un avocat, în condițiile legii, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 13 alin. (2).</p> <p>(4) În cazul contestației în anulare și al revizuirii, dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător.</p>	<p>(3) În cazul contestației în anulare și al revizuirii, dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător.”</p>	
<p>ART. 84</p> <p>Reprezentarea convențională a persoanelor juridice</p> <p>(1) Persoanele juridice pot fi reprezentate convențional în fața instanțelor de judecată numai prin consilier juridic sau avocat, în condițiile legii.</p> <p>(2) La redactarea cererii și a motivelor de recurs, precum și în exercitarea și susținerea recursului, persoanele juridice vor fi asistate și, după caz, reprezentate, sub sancțiunea nulității, numai de către un avocat sau consilier juridic*), în condițiile legii.</p>	<p>3. La articolul 84, alineatul (2) se abrogă.</p>	<p>. Articolul 84 va avea următorul cuprins:</p> <p>“Art. 84 Reprezentarea convențională a persoanelor juridice</p> <p>(1) Persoanele juridice pot fi reprezentate convențional în fața instanțelor de judecată numai prin consilier juridic sau avocat, în condițiile legii.</p> <p>(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și entităților arătate la art. 56 alin. (2).”</p>

MINISTERUL JUSTIȚIEI

<p>(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător și entităților arătate la art. 56 alin. (2).</p>	<p>4. La articolul 84, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: „(3) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și entităților arătate la art. 56 alin. (2).”</p>	
<p>Nu există.</p>	<p>5. La articolul 97, după punctul 3 se introduce un nou punct, pct. 3¹ cu următorul cuprins: „3¹ Înalta Curte de Casație și Justiție judecă recursul formulat împotriva hotărârii judecătorești, pronunțate de ultima instanță în ierarhia instanțelor judecătorești, în materie civilă de secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale.”</p>	<p>În ceea ce privește punerea de acord a legislației cu Decizia Curții Constituționale nr. 321/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 și 24 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară raportate la cele ale art. 29 alin. (5) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, arătăm următoarele:</p> <p>În opinia noastră, pentru punerea de acord a legislației cu decizia mai sus amintită nu este necesară amendarea NCPC [pct. 5 din inițiativa legislativă], astfel cum propun inițiatorii propunerii legislative, ci a legislației speciale în materie [Legea nr. 304/2004 - de altfel deja propusă spre amendare, cum vom arăta mai jos - și, eventual, Legea nr. 47/1992].</p> <p>Semnalăm și că Înalta Curte de Casație și Justiție a formulat o propunere de amendare a art. 21 din Legea nr. 304/2004, în sensul de a se stabili competența Secției I civile, a</p>

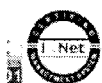

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>Secției a II-a civile și a Secției de contencios administrativ și fiscal de a soluționa recursurile prevăzute în art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, exercitate împotriva încheierilor prin care la nivelul fiecăreia dintre aceste secții se resping cererile de sesizare a Curții Constituționale.</p> <p>În sfârșit, precizăm că alin. (2) și (3) ale art. 21 din Legea nr. 304/2004 au fost propuse spre amendare recent prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 (aflată în prezent la promulgare)², textele având următoarea redactare:</p> <p>„(2) Hotărârea de respingere a cererii de înaintare a excepției de neconstituționalitate, pronunțată de ultima instanță, este supusă căii de atac a recursului.</p> <p>(3) Secția I civilă, Secția a II-a civilă și Secția de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă printr-un complet diferit al acestora recursul formulat împotriva hotărârilor pronunțate de aceste secții, prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale.”</p>
--	--	---

² Stadiul procedurii legislative poate fi consultat la adresa de internet: http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=16610.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>De asemenea, prin aceeași lege a fost amendat alin. (2) al art. 24 din Legea nr. 304/2004, astfel:</p> <p>„(2) Completele de 5 judecători soluționează și recursurile împotriva hotărârilor de respingere a cererilor de sesizare a Curții Constituționale, pronunțate de un al complet de 5 judecători.”</p>
<p>Art. 127 Competența facultativă</p> <p>(1) Dacă un judecător are calitatea de reclamant într-o cerere de competență instanței la care își desfășoară activitatea, va sesiza una dintre instanțele judecătorești de același grad aflate în circumscripția oricăreia dintre curțile de apel învecinate cu curtea de apel în a cărei circumscripție se află instanța la care își desfășoară activitatea.</p> <p>(2) În cazul în care cererea se introduce împotriva unui judecător care își desfășoară activitatea la instanța competentă să judece cauza, reclamantul poate sesiza una dintre instanțele judecătorești de același grad aflate în circumscripția oricăreia dintre curțile de apel învecinate cu curtea de apel în a cărei circumscripție se află instanța care ar fi fost competentă, potrivit legii.</p>	<p>Nu există.</p>	

<p>(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător și în cazul procurorilor, asistenților judiciari și grefierilor.</p>		<p>. La articolul 127, după alineatul 2 se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins³:</p> <p>“(2¹) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care judecătorul, având calitatea de reclamant sau, după caz, de pârât, își desfășoară activitatea la curtea de apel în circumscripția căreia se află instanța sesizată cu soluționarea cererii, precum și în cazul în care curtea de apel are calitatea de reclamantă sau, după caz, de pârât.”.</p>
<p>Art. 142. - (1) Cererea de strămutare întemeiată pe motiv de bănuială legitimă este de competența curții de apel, dacă instanța de la care se cere strămutarea este o judecătorie sau un tribunal din</p>	<p>6. La articolul 142, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Cererea de strămutare întemeiată pe motiv de bănuială legitimă este de competența curții de apel, dacă instanța de la care se cere strămutarea este o judecătorie sau un tribunal din circumscripția</p>	<p>. La articolul 142, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>“(1) Cererea de strămutare întemeiată pe motiv de bănuială legitimă este de competența curții de apel, dacă instanța de la care se cere strămutarea este o judecătorie sau un tribunal din circumscripția</p>

³ Textul propus la art. 127 alin. (2¹) NCPC asigură inclusiv punerea de acord cu cea mai recentă Decizie a Curții Constituționale (nepublicată încă) de constatare a neconstituționalității unui text al acestui cod - art. 127 alin. (1) și (2) NCPC prin care s-au statuat următoarele:

- sintagma „de competența instanței la care își desfășoară activitatea” din cuprinsul art.127 alin.(1) NCPC, precum și sintagma „care își desfășoară activitatea la instanța competentă să judece cauza” din cuprinsul art.127 alin.(2) NCPC sunt neconstituționale;
- dispozițiile art.127 alin.(1) și (2) NCPC sunt constituționale în măsura în care privesc și instanța de judecată în calitate de parte reclamantă/pârâtă.

MINISTERUL JUSTITIEI

<p>circumscripția acesteia. Dacă strămutarea se cere de la curtea de apel, competența de soluționare revine Înaltei Curți de Casație și Justiție. Cererea de strămutare se depune la instanța competentă să o soluționeze, care va înștiința de îndată instanța de la care s-a cerut strămutarea despre formularea cererii de strămutare.</p>	<p>acesteia. Dacă strămutarea se cere de la curtea de apel, dacă însăși curtea de apel este parte în proces sau dacă cererea de strămutare se întemeiază pe motivul de bănuială legitimă constând în calitatea de judecător la curtea de apel a uneia dintre părți, competența de soluționare revine Înaltei Curți de Casație și Justiție. Cererea de strămutare se depune la instanța competentă să o soluționeze, care va înștiința de îndată instanța de la care s-a cerut strămutarea despre formularea cererii de strămutare.”</p>	<p>acesteia. Dacă instanța de la care se cere strămutarea este o curte de apel, precum și în cazul în care strămutarea se cere de la o judecătorie sau, după caz, de la un tribunal, iar reclamantul sau, după caz, pârâtul își desfășoară activitatea ca judecător la curtea de apel în circumscripția căreia se află judecătoria sau, după caz, tribunalul de la care se cere strămutarea ori, după caz, reclamantă sau pârâtă este curtea de apel, competența de soluționare revine Înaltei Curți de Casație și Justiție. Cererea de strămutare se depune la instanța competentă să o soluționeze, care va înștiința de îndată instanța de la care s-a cerut strămutarea despre formularea cererii de strămutare.”.</p>
<p>Art. 144</p> <p>(2) Hotărârea asupra strămutării se dă fără motivare și este definitivă.</p>	<p>7. La articolul 144, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Hotărârea asupra strămutării este supusă căii de atac a recursului.”</p>	<p>Propunerea de amendare a prevederilor art. 144 alin. (2) NCPC excedează obiectul de reglementare al propunerii legislative analizate. În plus, astfel cum rezultă din Expunerea de motive a inițiativei legislative, aceasta este motivată, în mod eronat după cum vom arăta în continuare, de jurisprudența Curții Constituționale, fără a se invoca însă vreo decizie în sprijinul propunerii de reglementare.</p> <p>Propunerea este în dezacord cu abordarea tradițională a chestiunii în discuție</p>

MINISTERUL JUSTIȚIEI

	<p>(caracterul definitiv al hotărârii de strămutare și lipsa motivării acestei hotărâri), fiind de semnalat următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - astfel cum se menționează în doctrină, strămutarea este un incident procedural, care trebuie soluționat cu celeritate, legea instituind în acest caz o procedură simplificată, cererea soluționându-se în camera de consiliu, cu citarea părților, iar hotărârea asupra strămutării nefiind motivată⁴; - cu referire la soluția nemotivării hotărârii date asupra strămutării, în doctrină s-a învederat că, deși prezintă dezavantajul netransparenței procesului decizional, este justificată, în opinia legiuitorului, de împrejurarea că instanța este îndreptățită să aprecieze potrivit liberei sale convingeri datele și indiciile prezentate de părți, în susținerea, respectiv în combaterea cererii de strămutare. Pe de altă parte, s-a mai arătat, în această manieră se asigură și degrevarea instanței care soluționează cererea de strămutare de o activitate care s-ar putea dovedi însemnată din punct de
--	--

⁴ A se vedea Gh.-L. Zidaru, în V.M. Ciobanu, M. Nicolae (coord.), *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat*, vol. I, ed. a 2-a, Ed. Universul Juridic, București, 2013, comentariul art. 144 NCPC, p. 581.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>vedere cantitativ. S-a mai opinat că nemotivarea privește doar soluția propriu-zisă asupra strămutării, însă instanța trebuie să-și verifice competența de soluționare a cererii de strămutare, în condițiile art. 131 și art. 142 NCPC, fiind obligată să rețină succint temeiurile pentru care s-a considerat competentă, <i>a fortiori</i> hotărârea de declinare a competenței trebuind motivată⁵;</p> <ul style="list-style-type: none"> - în doctrină s-a mai opinat că, în raport cu principiul care se află la fundamentul strămutării, cerința unei motivări ar fi, evident, superfluă și că, pentru asigurarea celerității, hotărârea este definitivă, <i>a fortiori</i>, în caz de admitere a cererii de strămutare, hotărârea „trebuind” să fie definitivă: ea profită ambelor părți din proces; nicio parte n-ar putea justifica un interes pentru exercitarea căii de atac⁶; - cu referire la cele două particularități conferite de dispozițiile legale criticate hotărârii pronunțate asupra cererii de strămutare, în doctrină s-a subliniat că ele se justifică prin însuși faptul că soluția pronunțată în materia analizată este rezultatul unui act de simplă administrare a
--	--	---

⁵ *Ibidem*.

⁶ A se vedea I. Deleanu, *Noul Cod de procedură civilă: comentarii pe articole*, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2013, comentariul art. 144 NCPC, p. 239.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>justiției, iar nu de soluționare în fond a unei cauze civile⁷;</p> <ul style="list-style-type: none"> - mai menționăm că îndatorirea instanței de a motiva hotărârea dată asupra strămutării ar implica și obligația de a dispune administrarea unui probatoriu în cauză - cu consecințe pe planul exercitării de către recurent a căii de atac și al realizării controlului judiciar efectiv de către instanța superioară - împrejurare care ar avea drept efect tergiversarea soluționării acestei cereri; - arătăm totodată că, spre deosebire de vechea reglementare, noua reglementare nu mai prevede că hotărârea dată asupra strămutării nu este supusă niciunei căi de atac, ci doar că aceasta este definitivă. Ca urmare, astfel cum se semnalează și în doctrina recentă, împotriva hotărârii ar putea fi exercitată contestația în anulare, pentru motivul prevăzut de art. 503 alin. (1) NCPC, ori, după caz, revizuirea, în condițiile arătate de art. 509 alin. (2) NCPC; față de particularitățile cererii de strămutare, care constituie doar un incident procedural, s-a apreciat că revizuirea ar putea fi cerută doar pentru motivul prevăzut de art. 509 alin. (1)
--	--	--

⁷ A se vedea I. Leș, *Noul Cod de procedură civilă: comentariu pe articole*, Ed. C.H. Beck, București, 2013, comentariul art. 144 NCPC, p. 238.

		<p>pct. 9, sens în care o parte a doctrinei s-a exprimat și sub imperiul Codului de procedură civilă anterior⁸;</p> <p>- totodată, precizăm că instanța română de contencios constituțional a constatat în repetate rânduri constituționalitatea dispozițiilor art. 144 alin. (2) NCPC, precum și a dispozițiilor corespondente din Codul de procedură civilă din 1865; cu titlu de exemplu, Curtea Constituțională a statuat⁹ recent că:</p> <p style="padding-left: 40px;">«<30. [...] strămutarea este un incident procedural cu privire la instanța sesizată, care urmărește asigurarea unor condiții optime pentru desfășurarea activității de judecată, înlăturând orice suspiciune legată de nepărtinire și obiectivitate în soluționarea cauzelor deduse judecătii. Ca atare, pronunțarea asupra cererii de strămutare nu implică judecarea aspectelor ce privesc fondul cauzei, astfel încât, în vederea împiedicării tergiversării soluționării aspectelor ce privesc drepturile și obligațiile ce rezultă din raporturile juridice deduse judecătii, legiuitorul a instituit o procedură simplificată de judecată, ce implică judecarea cererii de strămutare în camera de consiliu, cu citarea părților, dând expresie în acest fel principiului contradictorialității și al respectării dreptului la apărare [a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 617 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 34 din 12 ianuarie 2017, paragraful 14, cu privire la</p>
--	--	---

⁸ A se vedea Gh.-L. Zidaru, în V.M. Ciobanu, M. Nicolae (coord.), *op. cit.*, vol. I, ed. a 2-a, comentariul art. 144 NCPC, p. 582, inclusiv nota de subsol 3 și doctrina acolo citată.

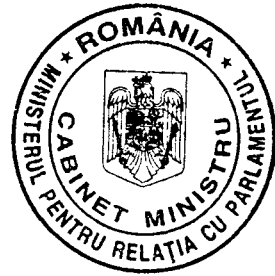
⁹ A se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 46/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 144 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 26 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbre (M.Of. nr. 404 din 30 mai 2017); a se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 99/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 144 alin. (2) din Codul de procedură civilă (M.Of. nr. 509 din 3 iulie 2017).

		<p>constituționalitatea dispozițiilor art. 40 alin. 4 teza întâi din Codul de procedură civilă din 1865, potrivit cărora "Hotărârea asupra strămutării se dă fără motivare (...)"]].</p> <p>31. Referitor la critica privind faptul că hotărârea pronunțată asupra strămutării se dă fără motivare și este definitivă, Curtea reține că, în temeiul art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia "Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege", este dreptul exclusiv al legiuitorului de a stabili mijloacele prin care se asigură o bună administrare a justiției, prin instituirea unor reglementări care să prevină abuzurile în exercitarea drepturilor procesuale, în vederea asigurării judecării procesului în mod echitabil și într-un termen rezonabil. De asemenea, potrivit jurisprudenței sale, Curtea a reținut că accesul liber la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția, dar aceasta nu înseamnă că el trebuie asigurat la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac prevăzute de lege, deoarece căile de atac sunt stabilite exclusiv de legiuitor (în acest sens, a se vedea Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Prin aceeași decizie, Curtea a reținut că prin lege pot fi instituite reguli deosebite, în considerarea unor situații diferite.</p> <p>32. Astfel, este dreptul exclusiv al legiuitorului de a stabili regula potrivit căreia hotărârea de strămutare a pricinii este definitivă, în considerarea faptului că prin aceasta instanța nu se pronunță asupra fondului, iar exercitarea unor căi de atac ar prelungi nejustificat judecarea definitivă a cauzelor, antrenând, totodată, cheltuieli materiale suplimentare pentru justițiabili.</p> <p>33. De altfel, Curtea observă că hotărârea pronunțată asupra strămutării este susceptibilă de a fi atacată prin căile extraordinare de retractare, respectiv poate fi formulată contestația în anulare, pentru motivul prevăzut la art. 503 alin. (1) ori, după caz, revizuirea, în condițiile art. 509 alin. (1) pct. 9 din Codul de procedură civilă, fiind astfel constituite garanții suplimentare pentru</p>
--	--	--

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>realizarea accesului la justiție.</p> <p>34. În continuare Curtea reține, referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 alin. (1) din Constituție, că, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, principiul constituțional al egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite (a se vedea Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994). Or, pronunțarea asupra cererii de strămutare nu implică judecarea aspectelor ce privesc fondul cauzei, astfel încât soluția legislativă diferită referitoare la motivarea hotărârii asupra strămutării nu încalcă principiul egalității în fața legii, astfel cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale.</p> <p>35. În ceea ce privește invocarea dispozițiilor art. 31 alin. (1) privind dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public, Curtea reține că dreptul constituțional la informație nu se referă la necesitatea motivării hotărârilor judecătorești (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 65 din 11 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 29 aprilie 2014).</p> <p>36. Referitor la invocarea dispozițiilor din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că prevederile art. 6 paragraful 1 referitor la dreptul la un proces echitabil nu sunt incidente în cauză, având în vedere că aceste dispoziții convenționale se referă la apărarea unor drepturi cu caracter civil prevăzute de Convenție, nefiind aplicabile procedurii de judecare a cererii de strămutare a cauzei, iar art. 13 consacră dreptul oricărei persoane de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. Sintagma "recurs efectiv" din denumirea art. 13 nu are semnificația unei căi de atac împotriva unei hotărâri judecătorești, ci se referă la dreptul persoanei de a recurge, prin cerere, la o instanță judecătorească, în vederea soluționării cauzei</p>
--	--	--

		<p>sale.</p> <p>37. Cu privire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului invocată în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că în hotărârea menționată a fost constatată încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenție întrucât instanța română de recurs nu a răspuns suficient argumentelor părții prin hotărârea judecătorească pronunțată în calea de atac prin care s-a soluționat fondul litigiului, respectiv o acțiune în despăgubire.</p> <p>38. În ceea ce privește invocarea prevederilor art. 47 privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Curtea constată că raportarea acestor prevederi cuprinse într-un act având aceeași forță juridică ca și tratatele constitutive ale Uniunii Europene trebuie să se facă la dispozițiile art. 148 din Constituție, iar nu la cele cuprinse în art. 20 din Legea fundamentală, care se referă la tratatele internaționale privind drepturile omului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 206 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 254 din 17 aprilie 2012). Plecând de la această premisă, Curtea reține că în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, spre exemplu Hotărârea din 22 decembrie 2010, pronunțată în cauza C-279/09 - DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft mbH împotriva Bundesrepublik Deutschland, paragraful 35, s-a statuat că, potrivit art. 52 alin. (3) din Cartă, în măsura în care aceasta conține drepturi ce corespund celor garantate prin Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, înțelesul și întinderea lor sunt aceleași ca și cele prevăzute de această convenție. Potrivit explicației aferente acestei dispoziții, înțelesul și întinderea drepturilor garantate sunt stabilite nu numai prin textul Convenției, ci și, în special, prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Art. 52 alin. (3) teza a doua din Cartă prevede că prima teză a aceluiași alineat nu împiedică dreptul Uniunii să confere o protecție mai largă. Așadar, în ceea ce privește</p>
--	--	---

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>conținutul dreptului la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil prevăzut de art. 47 din Cartă, Curtea de la Luxemburg a reținut prin Hotărârea din 26 februarie 2013, pronunțată în cauza C-311/11 - Stefano Melloni împotriva Ministerio Fiscal, paragraful 50, că acesta corespunde conținutului pe care jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului îl recunoaște drepturilor garantate de art. 6 paragrafele 1 și 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea hotărârile Curții Europene a Dreptului Omului din 14 iunie 2001, 1 martie 2006 și 24 aprilie 2012, pronunțate în cauzele Medenica împotriva Elveției, paragrafele 56 - 59, Sejdivic împotriva Italiei, paragrafele 84, 86 și 98, și Haralampiev împotriva Bulgariei, paragrafele 32 și 33).</p> <p>39. De altfel, Curtea reține că acestea, de principiu, sunt aplicabile în controlul de constituționalitate în măsura în care asigură, garantează și dezvoltă prevederile constituționale în materia drepturilor fundamentale, cu alte cuvinte, în măsura în care nivelul lor de protecție este cel puțin la nivelul normelor constituționale în domeniul drepturilor omului (a se vedea, în acest sens, deciziile nr. 872 și 874 din 25 iunie 2010, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, și Decizia nr. 4 din 18 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 21 martie 2011). În consecință, cu privire la speța de față, și având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și cea a Curții de Justiție a Uniunii Europene, precum și faptul că, potrivit art. 21 alin. (3) din Constituție, standardul național de protecție în materia strămutării este superior celui oferit de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea, cu referire la art. 47 din Cartă, reține că nu are niciun motiv să se îndepărteze de la cele constatate în paragrafele 30 - 32.</p> <p>40. În fine, Curtea reține că prin Decizia nr. 967 din 20 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 18 decembrie 2012, invocată ca argument în susținerea excepției de</p>
--	--	--

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		neconstituționalitate, a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor din Codul de procedură civilă din 1865 potrivit cărora judecătorii judecau în primă și ultimă instanță procesele și cererile privind creanțe având ca obiect plata unei sume de bani de până la 2.000 lei inclusiv. Astfel, referitor la exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate asupra fondului cauzei, Curtea a sancționat faptul că a fost eliminată orice cale de atac împotriva hotărârilor pronunțate asupra fondului de către judecătorii, în cauze al căror obiect îl constituie obligarea la plata unei sume de bani de până la 2.000 lei inclusiv, ceea ce echivalează cu imposibilitatea examinării cauzei de către o instanță de control judiciar, la un grad superior de jurisdicție, sub toate aspectele legalității și temeiniciei hotărârii pronunțate de prima instanță.>>.
Art. 214. Continuitatea instanței (...) (2) În cazurile în care, pentru motive temeinice, un judecător este împiedicat să	8. La articolul 214, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins: „(2) În cazurile în care, pentru motive temeinice, un judecător este împiedicat să	În ceea ce privește pct. 8 din propunerea legislativă analizată, arătăm că, în prezent, chestiunea în discuție este reglementată, în parte, în art. 110 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești ¹⁰

¹⁰ În conformitate cu care:

“Art. 110

(1) Incidentele procedurale referitoare la incompatibilitatea, recuzarea sau abținerea tuturor membrilor completului de judecată, se vor soluționa de completul cu numărul imediat următor, care judecă în aceeași materie. Dacă în materia respectivă nu mai există decât un singur complet de judecată, incidentele procedurale referitoare la toți membrii completului se vor soluționa de acesta. Dacă nu mai există un complet care judecă în acea materie, incidentele vor fi soluționate de completul din materia și după regulile stabilite de colegiul de conducere al instanței.

(2) Dacă în urma soluționării incidentelor procedurale prevăzute la alin. (1) se constată că, din motive prevăzute de lege, completul căruia i-a fost repartizată aleatoriu cauza nu este în măsură să judece, dosarul se repartizează aleatoriu. Dacă mai există un singur complet care judecă în acea materie, cauza se repartizează acestuia.

(3) Cauzele în care toți judecătorii unei secții au devenit incompatibili să judece se repartizează conform regulilor stabilite de colegiul de conducere.

(4) În situația în care incidentele procedurale se referă la o parte din membrii completului de judecată, soluționarea acestora se va face de către un complet constituit prin includerea judecătorului sau a judecătorilor stabiliți prin planificarea de permanență, pe materii, realizată cel puțin trimestrial.

(5) În cazul în care după soluționarea incidentelor procedurale conform alin. (4), se constată incompatibilitatea unuia sau unora dintre membrii completului de judecată, întregirea completului se realizează prin participarea judecătorului sau judecătorilor înscrși în lista de permanență după judecătorul sau judecătorii care au participat la soluționarea incidentului procedural.

(6) Planificarea de permanență se întocmește de președintele instanței sau, după caz, de președintele secției, cu aprobarea colegiului de conducere, ținându-se cont de completele de judecată din care face parte judecătorul, având prioritate asigurarea timpului necesar studierii dosarelor.

Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România

Tel. +4 037 204 1999

www.just.ro

Pagina 18 din 37

COD: FP-05-01-ver.2

MINISTERUL JUSTIȚIEI

<p>participe la soluționarea cauzei, acesta va fi înlocuit în condițiile legii.</p>	<p>participe la soluționarea cauzei, acesta va fi înlocuit de un judecător din planificarea de permanență.”</p>	<p>(aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015¹¹) și în art. 109² alin. (1), (3) - (7) din Regulamentul nr. 2/2004 privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 25 septembrie 2004.</p> <p>În opinia noastră, este necesară reglementarea, la nivel de lege, în mod complet și unitar, a modalității de înlocuire a judecătorului/judecătorilor care sunt împiedicați, din motive temeinice, la soluționarea cauzei. Cu toate acestea, apreciem că locul unor astfel de dispoziții nu este în cuprinsul NCPC, ci, cum de altfel sugerează și actualul art. 214 alin. (2) NCPC, în legea care reglementează organizarea judiciară (Legea nr. 304/2004), constituind, mai degrabă, norme de organizare judiciară.</p> <p>Cum s-a arătat, cel puțin prima reglementare menționată nu abordează toate cazurile de împiedicare a judecătorului la soluționarea</p>
---	---	---

(7) Planificarea de permanență se face pentru fiecare zi. Incidentele procedurale se soluționează, de regulă, în ziua în care au fost invocate. Întregirea completului se face cu judecătorul sau judecătoria din planificarea de permanență din ziua în care acestea au fost invocate.

(8) În caz de absență, compunerea completului de judecată se va realiza prin participarea judecătorilor din planificarea de permanență, desemnați conform alin. (4) și (6), întocmindu-se în acest sens un proces-verbal.

(9) În cazul existenței, într-o singură zi, a mai multor incidente procedurale sau a situațiilor de absență a membrilor completului de judecată, soluționarea acestora se face, prin rotație, de judecătorii aflați pe planificarea de permanență din acea dată, în ordinea înregistrării.”

¹¹ M.Of. nr. 970 din 28 decembrie 2015.

Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România

Tel. +4 037 204 1999

www.just.ro

Pagina 19 din 37

COD: FP-05-01-ver.2

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>cauzei, în doctrină fiind evidențiate și alte motive temeinice (în afara incompatibilității) care să justifice schimbarea compunerii completului: stare de boală, deces¹², transfer sau promovare a unui judecător ori intrarea acestuia în concediu pentru creșterea copilului¹³.</p> <p>Prin urmare, apreciem necesară amendarea Legii nr. 304/2004, cu luarea în considerare a observațiilor mai sus amintite, dar și cu evaluarea necesității consacrării unor soluții legislative și în materie penală, cu observarea naturii, de drept comun, a reglementării instituite prin legea amintită în materia organizării judiciare.</p>
<p>Art. 395. Deliberarea</p> <p>(3) Judecătorul care a luat parte la judecată este ținut să se pronunțe chiar dacă nu mai este judecător al instanței respective, cu excepția cazului în care, în condițiile legii, i-a încetat calitatea de judecător sau este suspendat din funcție. În această situație, procesul se repune pe rol, cu citarea părților, pentru ca ele să pună din nou concluzii în fața completului de judecată legal constituit.</p>	<p>9. La articolul 395, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Judecătorul care a luat parte la judecată este ținut să se pronunțe. În situația în care acesta nu mai este judecător al instanței respective, procesul se repune pe rol, cu citarea părților, pentru ca ele să pună din nou concluzii în fața completului de judecată legal constituit.”</p>	<p>Cu privire la pct. 9 din inițiativa legislativă [amendarea art. 395 alin. (3)], apreciem că textul propus de inițiatori ar trebui să aibă în vedere cel puțin ipotezele în care judecătorului i-a încetat această calitate, a fost suspendat din funcție ori acesta nu își mai desfășoară activitatea în cadrul instanței respective. Prin urmare, apreciem că este necesară reformularea tezei a II -a a textului propus în cadrul inițiativei legislative, astfel:</p>

¹² A se vedea Mihaela Tăbărcă, *Drept procesual civil*, vol. II, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 235;

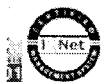
¹³ A se vedea D.-N. Theohari, în G. Boroș (coord.), *Noul Cod de procedură civilă: comentariu pe articole*, vol. I, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2016, comentariul art. 214 NCPC, p. 604.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>“(…) În situația în care judecătorului i-a încetat această calitate, acesta este suspendat din funcție sau nu își mai desfășoară activitatea la instanța respectivă procesul se repune pe rol, cu citarea părților, pentru ca ele să pună din nou concluzii în fața completului de judecată legal constituit.”</p>
<p>Art. 398. Luarea hotărârii</p> <p>(3) În cazul în care majoritatea nu poate fi realizată, procesul se judecă în complet de divergență, constituit prin includerea în completul inițial și a președintelui instanței sau a vicepreședintelui, a președintelui de secție ori a unui judecător desemnat de președinte.</p>	<p>10. La articolul 398, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) În cazul în care majoritatea nu poate fi realizată, procesul se judecă în complet de divergență, constituit prin includerea în completul inițial și a unui judecător din planificarea de permanență.”</p>	<p>Cu referire la pct. 10 din propunerea legislativă [amendarea art. 398 alin. (3) NCPC], arătăm că potrivit actualului art. 17 alin. (2) din Legea nr. 317/2004, <i>“Completul de divergență se constituie prin includerea în completul de judecată a președintelui sau a vicepreședintelui instanței, a președintelui de secție ori a judecătorului din planificarea de permanență.”</i>, iar potrivit art. 398 alin. (3) NCPC <i>“(3) În cazul în care majoritatea nu poate fi realizată, procesul se judecă în complet de divergență, constituit prin includerea în completul inițial și a președintelui instanței sau a vicepreședintelui, a președintelui de secție ori a unui judecător desemnat de președinte.”</i></p> <p>În doctrină s-a arătat că în codul anterior nu se prevedea o asemenea componentă a completului de divergență [art. 257 din Codul de procedură civilă din 1865], însă a fost</p>

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>menționată în doctrină și preluată în Legea nr. 304/2004, cu diferența că judecătorul desemnat de președinte este indicat ca fiind judecătorul din planificarea de permanență; s-a mai opinat că, practic, atunci când președintele desemnează pe un alt judecător să intre în completul de divergență, acesta este întotdeauna judecătorul din planificarea de permanență, astfel cum prevede art. 17 alin. (2) din Legea nr. 304/2004, întrucât președintele nu ar putea desemna pe al treilea judecător din completul de divergență în alt mod decât cel arătat prin normele de organizare judiciară¹⁴.</p> <p>Pe de altă parte, art. 17 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 a fost propus spre amendare recent prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004, textul având următoarea redactare:</p> <p><i>“(2) Completul de divergență se constituie prin includerea, în completul de judecată, a judecătorului din planificarea de permanență.”</i></p> <p>Prin urmare, în opinia noastră, trebuie promovată aceeași soluție legislativă¹⁵ în</p>
--	--	---

¹⁴ A se vedea A. COnstanda, în G. Boroii (coord.), *op. Cit.*, vol. I, ed. a 2-a, comentariul art. 398 NCPC, pp. 865-866.

¹⁵ Este de observat că actualul Cod de procedură penală prevede la art. 394 alin. (5) următoarele: *“În situația în care în cadrul completului de judecată nu se poate întruni majoritatea ori unanimitatea, judecarea cauzei se reia în complet de divergență.”*

		<p>ambele legi și, eventual, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, consacrarea unei reglementări unice, în Legea privind organizarea judiciară.</p>
<p>Art. 426. Redactarea și semnarea hotărârii</p> <p>(1) Hotărârea se redactează de judecătorul care a soluționat procesul. Când în compunerea completului de judecată intră și asistenți judiciari, președintele îl va putea desemna pe unul dintre aceștia să redacteze hotărârea.</p> <p>(...)</p>	<p>11. La articolul 426, alineatele (1), (4) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Hotărârea se redactează de judecătorul sau unul din judecători, atunci când completul este format din mai mulți judecători, care a soluționat procesul. Când în compunerea completului de judecată intră și asistenți judiciari, președintele îl va putea desemna pe unul dintre aceștia să redacteze hotărârea.</p> <p>(...)</p>	<p>A. Cât privește propunerea de amendare alin. (1) al art. 426 NCPC, precizăm că din titlul propunerii legislative și din Expunere de motive ce îl însoțește se urmărește punerea de acord a NCPC cu Hotărârea CEDO pronunțată în cauza Cerovsek și Bozicnik - care a avut în vedere o cauză în materie penală -, prin care s-a statuat că judecătorii care nu au participat la proces nu pot motiva și semna hotărârea judecătorească, pentru că nu pot oferi garanția că s-a realizat o bună administrare a actului de justiție.</p> <p>Pe de altă parte, prin Decizia Curții Constituționale nr. 33/2018¹⁶ s-au reținut, între altele, următoarele:</p> <p>“177. Or, în situația în care nu judecătorul care a participat la dezbateri și la deliberări este acela care redactează/motivează hotărârea judecătorească, garanțiile pe care Constituția și legea le consacră pentru</p>

¹⁶ referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (M.Of. nr. 146 din 15 februarie 2018).

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		<p>protejarea dreptului la un proces echitabil, pentru asigurarea unei justiții imparțiale, înfăptuite în numele legii, rămân instrumente declarative, lipsite de efectivitate, inutile. Cu alte cuvinte, întreaga reglementare referitoare la independența justiției, la regulile de procedură penală sau civilă referitoare la soluționarea cauzelor, la necesitatea săvârșirii unui act de justiție motivat, este lipsită de efecte juridice dacă hotărârea judecătorească prin care "se spune dreptul" este întocmită de o persoană care nu îndeplinește calitatea de judecător al cauzei, deci care este străină procedurii jurisdicționale, actului deliberativ care a condus la soluția adoptată și, implicit, actului de justiție în sine.</p> <p>178. (...) Or, în condițiile în care hotărârea judecătorească ar fi redactată/motivată de o altă persoană decât judecătorul cauzei, justițiabilul este lipsit tocmai de aceste garanții.”.</p>
--	--	--

MINISTERUL JUSTITIEI

<p>(4) Dacă vreunul dintre judecători este împiedicat să semneze hotărârea, ea va fi semnată în locul său de președintele completului, iar dacă și acesta ori judecătorul unic se află într-o astfel de situație, hotărârea se va semna de către președintele instanței. Când împiedicarea privește pe greșier, hotărârea se va semna de greșierul-șef. În toate cazurile se face mențiune pe hotărâre despre cauza care a determinat împiedicarea.</p>	<p>(4) Dacă vreunul dintre judecători sau asistent judiciar este împiedicat să semneze hotărârea, cauza se repune pe rol în vederea soluționării de un alt complet de judecată. Când împiedicarea privește pe greșier, hotărârea se va semna de greșierul-șef. În toate cazurile se face mențiune pe hotărâre despre cauza care a determinat împiedicarea.</p>	<p>Semnalăm faptul că din textul propus la alin. (1) al art. 426 NCPD nu rezultă cine redactează hotărârea judecătorească în situația în care completul de judecată este compus dintr-un singur judecător. Pentru a răspunde întru totul exigențelor deciziei Curții Constituționale mai sus citate, apreciem că este necesară și reglementarea acestei ipoteze.</p> <p>B. În ceea ce privește propunerea de amendare a alin. (4) al art. 426 NCPD, semnalăm faptul că aceasta este excedeză obiectul de reglementare al inițiativei legislative, întrucât atât jurisprudența Curții Constituționale cât și cea a instanței de contencios european al drepturilor omului mai sus invocate vizează redactarea hotărârii judecătorești de către o altă persoană decât judecătorul cauzei, iar nu și semnarea hotărârii.</p> <p>Apreciem că textul propus instituie o reglementare fundamental diferită față de cea în vigoare, care constituie deja o soluție de tradiție în legislația procesual - civilă. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 261 pct. 8 din vechiul Cod de procedură civilă <i>“În cazul în care, după pronunțare, unul dintre judecători este în imposibilitate de a semna</i></p>
---	---	---

MINISTERUL JUSTIȚIEI

	<p><i>hotărârea, președintele instanței o va semna în locul său, iar dacă cel în imposibilitate să semneze este greșierul, hotărârea va fi semnată de greșierul șef, făcându-se mențiune despre cauza care a împiedicat pe judecător sau pe greșier să semneze hotărârea¹⁷.”</i></p> <p>Mai mult, apreciem că textul este de natură să producă consecințe negative pe planul respectării exigențelor dreptului la un proces echitabil în termen optim și previzibil (rezonabil), dar și al respectării drepturilor procesuale ale părților.</p> <p>Mai menționăm că în doctrină s-a arătat că sintagma “vreunul din membrii completului de judecată” ar putea conduce la concluzia că impedimentul nu-i poate viza pe toți membrii completului de judecată și că, deci, hotărârea nu ar putea fi semnată de președintele instanței în locul tuturor judecătorilor. În realitate, s-a mai arătat, în practică se pot ivi astfel de situații (în care toți judecătorii să fie, la momentul la care hotărârea este tehnoredactată, în imposibilitatea de a o semna) și, cum hotărârea nu poate rămâne nesemnată,</p>
--	--

¹⁷ Anterior modificărilor aduse pct. 8 al art. 261 din vechiul Cod de procedură civilă prin Legea nr. 219/2005, conținutul reglementării dădea posibilitatea complinirii lipsei semnăturii judecătorilor sau greșierilor oricând în cursul procesului.

	<p>revine președintelui instanței obligația să ateste autenticitatea și conformitatea actului jurisdicțional, prin întocmirea procesului-verbal vizând cauza împiedicării judecătorilor din complet și aplicarea semnăturii în locul acestora. S-a arătat, de asemenea, că aceasta nu înseamnă că motivarea, considerentele hotărârii nu ar fi opera intelectuală a niciunui din membrii completului, ci că pur și simplu, după elaborarea considerentelor în concept, pe baza cărora se va proceda la tehnoredactare au intervenit diferite impedimente care-i afectează pe toți membrii completului; de altfel, situația ar fi identică aceleia în care completul este alcătuit din judecător unic și în locul lui, în caz de impediment, ar semna președintele instanței. Totodată, s-a arătat că dispoziția înscrisă în art. 426 alin. (4) NCPC nu poate fi extinsă, prin analogie, și la minută, care nu va putea fi semnată nici de către președintele completului și nici de către președintele instanței pentru vreunul dintre judecători, căci în caz contrar soluția nu ar mai fi rezultatul deliberării membrilor completului de judecată, încalcându-se, astfel, principiul continuității, care presupune ca soluția să fie pronunțată de completul în fața căruia au avut loc dezbaterile (iar nu de judecători străini de</p>
--	---

<p>(5) Hotărârea se va redacta și se va semna în cel mult 30 de zile de la pronunțare. Opinia separată a judecătorului rămas în minoritate, precum și, când este cazul, opinia</p>	<p>(5) Hotărârea se redactează în termen de cel mult 30 de zile de la data pronunțării urmând ca în cazuri temeinic motivate, acest termen să fie prelungit cu câte 30 de</p>	<p>dezbateri care a purtat în cadrul procesului); la fel, nu poate fi complinită semnătura vreunui din membrii completului de pe încheierea de dezbateri, în situația în care a avut loc amânarea pronunțării; aceasta, întrucât respectiva încheiere consemnează mersul dezbaterilor din sala de ședință, ele fiind confirmate ca atare de către judecătorii care au fost prezenți și în fața cărora s-au pus concluziile¹⁸.</p> <p>De asemenea, s-a mai remarcat că ne semnarea minutei de către judecător și, după caz, de către magistratul asistent este prevăzută de art. 401 alin. (2) NCPC sub sancțiunea nulității hotărârii, pe când ne semnarea hotărârii redactate de către judecător și greșier (dar și de către magistratul asistent, deși textul nu menționează expres) este o neregularitate procedurală ce poate fi acoperită în condițiile art. 426 alin. (4) NCPC¹⁹.</p> <p>C. În ceea ce privește propunerea de modificare a alin. (5) al art. 426 NCPC, precizăm că o propunere similară de amendare a dispozițiilor art. 16 alin. (3) din</p>
--	---	---

¹⁸ A se vedea A. Nicolae în V.M. Ciobanu, M. Nicolae (coord.), op. cit., vol. I, ed. a 2-a, comentariul art. 426 NCPC, pp. 936-937.

¹⁹ A se vedea C. Negrilă, în G. Boroș (coord.), op. cit., vol. I, ed. a 2-a, comentariul art. 426 NCPC, p. 945.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

<p>concurrentă se redactează și se semnează în același termen.</p>	<p>zile, de cel mult 2 ori. Opinia separată a judecătorului rămas în minoritate, precum și, când este cazul, opinia concurrentă se redactează și se semnează în același termen.”</p>	<p>Legea nr. 304/2004 a fost operată prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004), astfel:„(3) Hotărârile judecătorești trebuie redactate în termen de cel mult 30 de zile de la data pronunțării. În cazuri temeinic motivate, termenul poate fi prelungit cu câte 30 de zile, de cel mult două ori.”, cu care textul propus prin inițiativa legislativă ar fi necesar să fie corelat.</p>
<p>Art. 484. - (2) La cererea recurentului formulată în condițiile art. 83 alin. (2) și (3), instanța sesizată cu judecarea recursului poate dispune, motivat, suspendarea hotărârii atacate cu recurs în alte cazuri decât cele la care se referă alin. (1). Cererea se depune direct la instanța de recurs, alăturându-se o copie certificată de pe cererea de recurs și dovada depunerii cauțiunii prevăzute la art. 719. În cazul în care cererea se face înainte de a ajunge dosarul la instanța de recurs, se va alătura și o copie legalizată de pe dispozitivul hotărârii atacate cu recurs.</p> <p>(6) La judecata cererii de suspendare părțile trebuie să fie reprezentate de avocat sau, când este cazul, de consilierul juridic.</p>	<p>Nu există.</p> <p>12. La articolul 484, alineatul (6) se abrogă.</p>	<p>. La articolul 484, alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>“(2) La cererea recurentului, instanța sesizată cu judecarea recursului poate dispune, motivat, suspendarea hotărârii atacate cu recurs în alte cazuri decât cele la care se referă alin. (1). Cererea se depune direct la instanța de recurs, alăturându-se o copie certificată de pe cererea de recurs și dovada depunerii cauțiunii prevăzute la art. 719. În cazul în care cererea se face înainte de a ajunge dosarul la instanța de recurs, se va alătura și o copie legalizată de pe dispozitivul hotărârii atacate cu recurs.”.</p> <p>. La articolul 484, alineatul (6) se elimină.</p>

<p>(7) Pentru motive temeinice, instanța de recurs poate reveni asupra suspendării acordate, dispozițiile alin. (3) - (5) și (6) aplicându-se în mod corespunzător.</p>	<p>13. La articolul 484, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins: „ (7) Pentru motive temeinice, instanța de recurs poate reveni asupra suspendării acordate, dispozițiile alin. (3)-(5) aplicându-se în mod corespunzător.”</p>	<p>Suntem de acord cu textul propus de inițiatorii propunerii legislative.</p>
<p>Art. 486. - (1) Cererea de recurs va cuprinde următoarele mențiuni:</p> <p>a) numele și prenumele, domiciliul sau reședința părții în favoarea căreia se exercită recursul, numele, prenumele și domiciliul profesional al avocatului care formulează cererea ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și numele și prenumele consilierului juridic care întocmește cererea. Prezentele dispoziții se aplică și în cazul în care recurentul locuiește în străinătate;</p> <p>[...]</p>	<p>14. La articolul 486, alineatul (1), literele a), b) și e) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Cererea de recurs va cuprinde următoarele mențiuni:</p> <p>a) numele și prenumele, domiciliul sau reședința părții în favoarea căreia se exercită recursul, sau, după caz, numele, prenumele și domiciliul reprezentantului convențional, numele, prenumele și domiciliul profesional al avocatului care formulează cererea ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și numele și prenumele consilierului juridic care întocmește cererea. Prezentele dispoziții se aplică și în cazul în care recurentul locuiește în străinătate;</p>	<p>. La articolul 486 alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:</p> <p>“a) numele și prenumele, domiciliul sau reședința ori, după caz, denumirea și sediul recurentului. Dacă recurentul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;”.</p>

MINISTERUL JUSTIȚIEI

<p>b) numele și prenumele, domiciliul sau reședința ori, după caz, denumirea și sediul intimatului;</p> <p>e) semnătura părții sau a mandatarului părții în cazul prevăzut la art. 13 alin. (2), a avocatului sau, după caz, a consilierului juridic.</p> <p>(2) La cererea de recurs se vor atașa dovada achitării taxei de timbru, conform legii, precum și împuternicirea avocațială sau, după caz, delegația consilierului juridic.</p> <p>(3) Mențiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și c)-e), precum și cerințele menționate la alin. (2) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. Dispozițiile art. 82 alin. (1), art. 83 alin. (3) și ale art. 87 alin. (2) rămân aplicabile.</p>	<p>b) numele și prenumele, domiciliul sau reședința ori, după caz, denumirea și sediul intimatului;</p> <p>e) semnătura părții sau, după caz, a mandatarului părții, a avocatului sau a consilierului juridic.”</p> <p>15. La articolul 486, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) La cererea de recurs se vor atașa dovada achitării taxei de timbru, conform legii, precum și, dacă este cazul, procura specială, împuternicirea avocațială sau, delegația consilierului juridic.</p> <p>(3) Mențiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și c)-e), precum și cerințele menționate la alin. (2) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. Dispozițiile art. 82 alin. (1) și ale art. 87 alin. (2) rămân aplicabile.”</p>	<p>Textul propus nu cuprinde nicio modificare față de forma în vigoare.</p> <p>. La articolul 486 alineatul (1), litera e) va avea următorul cuprins: “e) semnătura .</p> <p>.La articolul 486, alineatul (2) va avea următorul cuprins: “(2) La cererea de recurs se va atașa dovada achitării taxei de timbru.</p> <p>. La articolul 486, alineatul (3) va avea următorul cuprins: “(3) Mențiunile prevăzute la alin. (1) lit. c)-e), precum și cerințele menționate la alin. (2) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. Dispozițiile art. 82 alin. (1) și ale art. 87 alin. (2) rămân aplicabile.”.</p>
<p>Art. 490 Depunerea recursului</p>		<p>. Articolul 490 va avea următorul cuprins: “ Art. 490 Depunerea recursului</p>

MINISTERUL JUSTIȚIEI

<p>(1) Recursul și, dacă este cazul, motivele de casare se depun la instanța a cărei hotărâre se atacă, sub sancțiunea nulității, în condițiile prevăzute la art. 83 alin. (3) și art. 84.</p> <p>(2) Dispozițiile art. 471 se aplică în mod corespunzător. Termenul prevăzut la art. 471 alin. (5) se dublează în cazul recursului. Întâmpinarea trebuie redactată și semnată de avocatul sau consilierul juridic al intimatului, iar răspunsul la întâmpinare de avocatul sau consilierul juridic al recurentului. Prin aceste acte de procedură se va menționa dacă recurentul, respectiv intimatul este de acord ca recursul, atunci când este admisibil în principiu, să fie soluționat de către completul de filtru prevăzut la art. 493.</p>	<p>Nu există.</p> <p>16. La articolul 490, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Dispozițiile art. 471 se aplică în mod corespunzător. Termenul prevăzut la art. 471 alin. (5) se dublează în cazul recursului. La redactarea și semnarea întâmpinării și a răspunsului la întâmpinare, dispozițiile art. 83 și art. 84 alin. (1) rămân aplicabile. Prin aceste acte de procedură se va menționa dacă recurentul, respectiv intimatul este de acord ca recursul, atunci când este admisibil în principiu, să fie soluționat de către completul de filtru prevăzut la art. 493.”</p>	<p>(1) Recursul și, dacă este cazul, motivele de casare se depun la instanța a cărei hotărâre se atacă, sub sancțiunea nulității.</p> <p>(2) Dispozițiile art. 471 se aplică în mod corespunzător. Termenul prevăzut la art. 471 alin. (5) se dublează în cazul recursului. Prin cererea de recurs sau, după caz, prin răspunsul la întâmpinare, respectiv prin întâmpinare, se va menționa dacă recurentul, respectiv intimatul este de acord ca recursul, atunci când este admisibil în principiu, să fie soluționat de către completul de filtru prevăzut la art. 493.”.</p>
<p>Art. 493 - Procedura de filtrare a recursurilor</p> <p>(5) În cazul în care completul este în unanimitate de acord că recursul nu îndeplinește cerințele de formă, că motivele de casare invocate și dezvoltarea lor nu se încadrează în cele prevăzute la art. 488 sau că recursul este vădit nefondat, anulează</p>	<p>17. La articolul 493, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>(5) În cazul în care completul este în unanimitate de acord că recursul nu îndeplinește cerințele de formă, că motivele de casare invocate și dezvoltarea lor nu se încadrează în cele prevăzute la art. 488, anulează sau, după caz, respinge recursul</p>	<p>.La alineatul (5) al articolului 493 sintagma “sau că recursul este vădit nefondat” se elimină.</p>

MINISTERUL JUSTIȚIEI

sau, după caz, respinge recursul printr-o decizie motivată, pronunțată, fără citarea părților, care nu este supusă niciunei căi de atac. Decizia se comunică părților.	printr-o decizie motivată, pronunțată, fără citarea părților, care nu este supusă niciunei căi de atac. Decizia se comunică părților.”	
Art. 509 - Obiectul și motivele revizuirii (2) Pentru motivele de revizuire prevăzute la alin. (1) pct. 3, dar numai în ipoteza judecătorului, pct. 4, pct. 7 - 10 sunt supuse revizuirii și hotărârile care nu evocă fondul.	18. La articolul 509, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins: „(2) Pentru motivele de revizuire prevăzute la alin. (1) pct. 3, dar numai în ipoteza judecătorului, pct. 4, pct. 7-11 sunt supuse revizuirii și hotărârile care nu evocă fondul.”	Suntem de acord cu textul propus de inițiatorii propunerii legislative.
Art. 660. Îndatorirea terților de a da informații (...) (3) Dacă cei sesizați nu dispun de informațiile solicitate sau, după caz, refuză să le dea, Ministerul Public va întreprinde, la cererea executorului judecătoresc, diligențele necesare pentru aflarea informațiilor cerute, în special pentru identificarea entităților publice sau private la care debitorul are deschise conturi sau depozite bancare, plasamente de valori mobiliare, este acționar ori asociat sau, după caz, deține titluri de stat, bonuri de tezaur și alte titluri de valoare susceptibile de urmărire silită.	19. La articolul 660, alineatul (3) se abrogă.	În ceea ce privește propunerea de abrogare a art. 660 alin. (3) NCPC (pct. 19 din inițiativa legislativă), opinăm că ar putea fi avută în vedere o intervenție legislativă care să răspundă exigențelor Deciziei Curții Constituționale nr. 473/2013 (M. Of. nr. 30 din 15 ianuarie 2014), în considerarea celor reținute în această decizie.
	Art. II Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul	

MINISTERUL JUSTIȚIEI

	Oficial al României, Partea I, nr. 247 din data de 10 aprilie 2015, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.	
<p>Art. 13¹. - (1) Dacă hotărârea pronunțată în cauza pentru care s-a încuviințat ajutorul public judiciar este supusă recursului, ajutorul public judiciar acordat în etapa procesuală imediat anterioară în forma prevăzută la art. 6 lit. a) se extinde de drept pentru redactarea cererii și a motivelor de recurs, precum și pentru exercitarea și susținerea acestuia.</p> <p>(2) Hotărârea pronunțată cu drept de recurs, însoțită de copia încheierii de încuviințare a ajutorului public judiciar se comunică de îndată baroului de avocați, în vederea verificării și confirmării sau, dacă este cazul, desemnării unui avocat cu drept de a pleda în fața instanței de recurs. Pentru recurs avocatul are dreptul la onorariu distinct, stabilit, potrivit legii, de instanța de recurs.</p> <p>(3) Dacă partea nu a beneficiat de ajutor public judiciar în etapa procesuală anterioară</p>	Nu există.	Art. - Articolul 13 ¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare, se elimină.

MINISTERUL JUSTITIEI

<p>recursului, solicitarea ajutorului public judiciar se face potrivit art. 13.</p> <p>(4) De la data desemnării sau confirmării avocatului potrivit alin. (2) începe să curgă un nou termen pentru exercitarea căii de atac a recursului. Dispozițiile art. 13 alin. (4) teza finală sunt aplicabile în mod corespunzător.</p> <p>(5) Instanța de recurs verifică dacă se mențin condițiile pentru ajutorul public judiciar acordat conform alin. (1). Dacă instanța constată că nu mai sunt îndeplinite condițiile, dispune, prin încheiere, încetarea acestuia și obligarea părții la restituirea, în tot sau în parte, a cheltuielilor avansate de stat sub formă de onorariu de avocat, potrivit alin. (2). Dispozițiile art. 21 sunt aplicabile.</p>		
		<p>Art. - Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 12 februarie 2013, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>

MINISTERUL JUSTITIEI

<p>Art. XI - În aplicarea dispozițiilor art. 13 alin. (2) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, în cazul instanțelor judecătorești și parchetelor, în recurs, cererile și concluziile pot fi formulate și susținute de către președintele instanței sau de către conducătorul parchetului, de către consilierul juridic ori de către judecătorul sau procurorul desemnat, în acest scop, de președintele instanței ori de conducătorul parchetului.</p>	Nu există.	1. Articolul XI se elimină.
<p>Art. XVII. - (1) Recursul și, dacă este cazul, motivele de casare se depun la instanța a cărei hotărâre se atacă, în condițiile prevăzute la art. 83 alin. (3) și art. 84 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată.</p>	Nu există.	2. Alineatele (1) și (3) ale articolului XVII vor avea următorul cuprins: “(1) Recursul și, dacă este cazul, motivele de casare se depun la instanța a cărei hotărâre se atacă. [...] (3) Dispozițiile art. XIV alin. (2)-(4) și ale art. XV alin. (2)-(5) se aplică în mod corespunzător, cu excepția recursului care este de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție. Termenul prevăzut la art. XV alin. (3) se dublează în cazul recursului.
<p>[...] (3) Dispozițiile art. XIV alin. (2)-(4) și ale art. XV alin. (2)-(5) se aplică în mod corespunzător, cu excepția recursului care este de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție. Termenul prevăzut la art. XV alin. (3) se dublează în cazul recursului. Întâmpinarea trebuie redactată și semnată de avocatul sau consilierul juridic al intimatului, iar răspunsul la întâmpinare de</p>	Nu există.	

MINISTERUL JUSTIȚIEI

avocatul sau consilierul juridic al recurentului.		
---	--	--

Menționăm că inițiatorii propunerii legislative nu au avut în vedere și punerea de acord a legislației conexe NCPC, precum și a acestui cod cu Decizia Curții Constituționale nr. 369/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei "precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv" cuprinse în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

